

Nová publikace o ekologii
zahraničí

8

Víkend Zlaté fazole
pozvánka

9

Kouzelná Narnie
táborový koutek

18

Jarní výzdoba
námět na rukodělnou činnost

23

Děti hrají dětem

„Kdy už budeme vystupovat?“ Stále dokola se nás děti ptají. „No to nebude hned, nejdřív si musíme to naše vystoupení pořádně natrénovat a to není jen tak.“

Rozhodnout, co bude nevhodnějším představením na akci pořádané již jedenáctým rokem naší PS s názvem „Vítání nového roku pro hendikepované děti“ nebylo vůbec tak jednoduché, jak se v počátku zdálo. Nakonec zvítězili Šmoulové. A hurá do nácvičky, výběru kostýmků a hudby. „Celý měsíc trénování, to zvládneme, to je v poho.“

A je to tu, dlouho očekávaná chvíle, čtvrtek 19. ledna. Zámecký skleník praská téměř ve švech. Na sto padesát dětí z nejrušnějších dětských domovů, stacionářů a ústavů sociální péče si má sotva kam sednout. „A to budeme hrát přede všema?“ Najednou děti opouští sebevědomí a namísto toho se hlásí dotěrná tréma a trocha strachu, jak to zvládnou. V tom už náš DJ Ondra představuje, za velkého potlesku naše děti nastupují a vědí, že to prostě musí zvládnou. Až na malé chybičky a neposlušné kutálející se míče dopadlo vše dobře. „Vždyť jsem to říkala, to je v poho.“ Najednou je tréma pryč, děti mají úsměv na tváři, že to zvládly. Navíc získaly svou první divadelní zkušenost – hrát pro sebe a pro druhé, to jsou docela jiné věci. Pochopitelně ihned po odmaskování se zájmem sledovaly další taneční i pěvecká vystoupení a v závěru se naplno zapojily do diskotéky.

„Takže příští rok opět něco nacvičit a jít se ukázat?“ „JÓÓ a nemůže to být už za měsíc? To bysme zvládly úplně klidně v poho...“

PS Boskovice

Dobrodružství na Miru

V několika minulých číslech jsme vás pod heslem „Dobrodružství na míru“ informovali především o akci Otevřené klubovny. Nyní ale dostává tento projekt zcela nový rozměr a s ním i nový název – Dobrodružství na Miru! Po složitých jednáních s ruskou kosmickou agenturou Roskosmos byla totiž pro účely Pionýra znovuotevřena vyřazená orbitální stanice Mir. S Evropskou kosmickou agenturou (ESA) byly vyjednány pravidelné lety raket Ariane s nákladními kontejnery speciálně upravenými pro přepravu dětí.

Vzhledem k tomu, že ve stavu beztláče lze řadu pohybových aktivit přizpůsobit i dětem s fyzickým hendikepem, celý projekt velkoryse dotuje Evropská unie.

Jiné činnosti naopak stav beztláče poněkud komplikuje, proto nyní probíhá tvorba speciálních kosmických metodik. První z nich budou v praxi testovány týmem ověřovatelů, který k orbitální klubovně odstartoval již prvního dubna tohoto roku.

Jakub

Máte super fotky?

Nenechávejte si jen pro sebe! Pošlete výběr toho nejlepšího na adresu mozaika@pionyr.cz a kdo ví, možná se s některým svým snímkem potkáte třeba na obálce příští výroční zprávy!

Kalendářium

nabídkový plán akcí a soutěží

13. – 15. 4. 2012	Kamínka 2012	Mladá Boleslav	ÚPVC
21. 4. 2012	Pionýrská Stezka – krajské kolo Vysočina	Heraclitice	PS Okříšky
5. 5. 2012	Český pohár v ringu	Dolní Slivno	1. PTS Táborník Mladá Boleslav
16. 5. 2012	Český den proti rakovině	celá ČR	Liga proti rakovině Praha
8. – 10. 6. 2012	Branná hra Cesta odhodlání	Lužické hory	PS Výři Stráž pod Ralskem
27. – 30. 9. 2012	Víkend Zlaté fazole	Náměšť nad Oslavou	Pionýr
7. – 9. 6. 2013	Republikové setkání pionýrských oddílů	Plzeňský kraj	PIKOP

Nabídka vzdělávacích akcí, PVC, 2012 (výběr)

Hlavní vedoucí dětských táborů

4. – 6. 5.	Skavsko u Morkovic	Olomoucko-zlínské PVC
7. – 9. 9.	Bělce u Kaliště	PVC KOP kraje Vysočina

Zdravotník zotavovací akce

11. – 13. 5., 1. – 3. 6.	Praha
11. – 13. 5., 8. – 10. 6.	Ústí nad Labem Ústecké PVC

LTŠ – VDK B

11. – 19. 8.	TZ Pávek	Jihočeské PVC
21. – 26. 8.	TZ Neškaredice	Středočeské PVC

Rozšiřující vzdělávání

Instruktor lanových aktivit I. třídy

4. – 6. 5.	Vávrovka	Středočeské PVC
------------	----------	-----------------

Obsah čísla 8

- 1 Oddíl Divoká Orlice v Krkonoších
- 2 Děti hrají dětem
- 4 Informace z jednání orgánů Pionýra; Vyznamenání
- 5 Dobrodružství na míru – Otevřené klubovny
- 6 V aprílovém vydání je možné leccos! – rozhovor; Piofazole
- 8 Nová publikace o ekologii je na světě
- 9 Pozvánka na Víkend Zlaté fazole
- 10 Aktuality z Klíčení
- 12 Tržiště nápadů a zkušeností; Robin a Páťa
- 14 Sami o sobě – zprávy ze sdružení
- 16 Bylo nebylo – aprílový kvíz
- 17 Vzdělávání
- 18 Táborový koutek
- 19 Nesmrtelné oddíly
- 20 Mávnutí křídel motýlích
- 21 Všeobecná Cimrmanologie – kvíz
- 22 Kaleidoskop
- 23 Jarní výzdoba – „rozkvetlá větev“ – námět na rukodělnou činnost
- 24 Cyklovýlet – komiks

foto na titulu: Martina Hubertová

Mozaika Pionýra – vydává Pionýr pro svou vnitřní potřebu. Uzávěrka tohoto čísla: 8. 3. 2012.

Kontakty: Pionýr, Senovážné nám. 977/24, Praha 1, PSČ 116 47, tel.: 234 621 299; 777 248 720; fax: 224 215 101; e-mail: mozaika@pionyr.cz. Aktuální informace o sdružení Pionýr poskytujeme též na internetu: www.pionyr.cz. Textové příspěvky přijímáme ve formátech souborů doc nebo rtf, foto v dostatečném rozlišení pro tisk 300 dpi. Odpovědný redaktor: Jakub Kořínek (Jakub). Redakční rada: Mgr. Martin Bělohávek (Martin), Mgr. Karel Krtilka (Krték), Miroslav Jalovecký (Mirek), Jiří Let (Letík), Ing. Lee Louda (Lee), Vlastislav Toman (Hadži). Ilustrace: Jaroslav Dostál, Jiří Filípek, Dalibor Vlach. Grafická úprava: pixelia.cz. Tisk: BOFTISK Nymburk. Distribuce: Postservis. V evidenci periodického tisku evidováno pod číslem MK ČR E11046, ČÍSLO ISSN 1213-4686. Vydáno díky finanční podpoře Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Zpravodaj je neprodejný.

Dělají nám čest – děkujeme!

Křesadlo

Pět dobrovolníků z Karlovarského kraje si vysloužilo prestižní ocenění – Křesadlo za rok 2011. To je pravidelně udělováno za obětavou a nezištnou činnost ve prospěch druhých, je symbolickou cenou pro obyčejné lidi, kteří dělají neobyčejné věci. Porota vybírala z 24 nominovaných dobrovolníků. Za svou práci s dětmi a pro děti byl Křesadlem oceněn také Martin Düringer z PS Březová, kterou již sedmým rokem vede.

Dobrovolník roku města Děčína

Děčínské sdružení Slunečnice pod záštitou primátora města Děčína vyhlásilo druhý ročník udělování cen Dobrovolník roku. Podobně jako Křesadlo je i toto ocenění vyhlašováno v několika oblastech dobrovolných činností. V oblasti práce s dětmi a mládeží se Dobrovolníkem roku města Děčína 2011 stal Martin Grüner z 5. PS Děčín.

Oběma Martinům blahopřejeme a smekáme!

Krátce z Výkonného výboru ČRP

Ve dnech 9. a 10. března 2012 zasedal Výkonný výbor ČRP. Program jednání byl jako obvykle poměrně pestrý, zde opět připomeneme několik témat.

Příjemným úvodem bylo schvalování vyznamenání, od něj bylo však nutno přejít k více pracovním záležitostem. Poměrně obsáhlá debata byla věnována stavu přípravy nového registračního systému (RISP) a dalšímu postupu. Na program přišly i otázky spíše obsahové, jako například příprava dalšího ročníku Mozaiky, akce a projekty (Kamínka, Český den proti rakovině, Bambiriáda, Otevřené klubovny, Zdravá Pionýrská krev, Víkend Zlaté fazole), dále záležitosti organizační, jako příprava březnové porady předsedů KOP a dubnového jednání České rady Pionýra.

VV se dále věnoval vzdělávání – seznámil se s hodnocením činnosti Ústředního pionýrského vzdělávacího centra za rok 2011 i plánem ÚPVC i jednotlivých PVC KOP na rok 2012. Jako obvykle nemohly chybět i otázky ekonomické, a to jak z pohledu kontroly – revize hospodaření mezinárodního tábora T4C, tak především ve výhledu do budoucna – byl projednán a s připomínkami schválen aktualizovaný návrh rozpočtu, který bude dále projednáván v dubnu Česká rada Pionýra. O jejím průběhu a výstupu se dočtete v následujícím čísle Mozaiky.

Jakub

Nový pomocník

Hledáte práci? Pak může být každá pomoc dobrá! S doložením vaší praxe v Pionýru vám může pomoci nové „Osvědčení o výkonu dobrovolné práce“.

Pro jednoduchost se mu také říká certifikát dobrovolníka, ale vás jistě více zajímá, o co vlastně jde a jak vám může být prospěšné. Pojďme si proto nové osvědčení stručně představit.

Jak vzniklo?

Záměr vytvořit certifikát za dobrovolnou práci vykonávanou v Pionýru byl podnícen přípravami na Evropský

rok dobrovolnictví (2011) a také skutečností, že v připravované novele zákona o dobrovolnictví se o udělování podobného osvědčení rovněž uvažuje – pionýrské osvědčení ale základní myšlenku dále rozvíjí.

K čemu slouží?

Jeho účelem je vybavit dobrovolníky dokumentem, který posílí jejich pozici na trhu práce jasným pojmenováním kompetencí, které ve své pozici získali, rozvinuli a uplatňovali. Čili ukázat, že např. vedoucí oddílu si nejen „hraje“ s dětmi, ale musí řídit tým, plánovat a organizovat činnost, komunikovat s rodiči, řešit krizové situace atd.

Co obsahuje?

Samozřejmě pojmenování držitele, jeho kvalifikace a praxe, včetně potvrzení garantem PVC a předsedou KOP. Součástí každého osvědčení je také tzv. kompetenční profil – tedy již zmíněný přehled základních znalostí a dovedností s daným druhem dobrovolné práce souvisejících. Tyto profily jsou zpracovány pro nejběžnější dobrovolnické „pozice“ v Pionýru: Samostatný vedoucí dětí a mládeže, Hlavní vedoucí zotavovací akce pro děti a mládež, Laický zdravotník akce

pro děti a mládež, Ekonom NNO, Garant vzdělávání, Lektor vzdělávacích aktivit a Manažer NNO.

Jak ho získat

Je to prosté! Pokud jste v situaci, kdy osvědčení aktuálně potřebujete (hledáte práci či z jiného důvodu potřebujete někomu doložit svou praxi v Pionýru), jednoduše požádejte o jeho vystavení na vzdělávacím centru vaší KOP.

Po jednoduchém ověření, zda skutečně vykonáváte dobrovolnou činnost, o jejíž doložení žádáte, a doplnění vašich údajů vám bude osvědčení vystaveno, potvrzeno podpisy a razítky a to je vše. Nezbyvá než popřát, aby pomohlo.

Máte dotazy či nejasnosti? Ptejte se garantky Ústředního pionýrského vzdělávacího centra Lidy Kočí (ludmila.koci@seznam.cz).

Dobrodružství na míru

Otevřené klubovny se rozbíhají – pobězte s nimi! Nemůžeme si pořád stěžovat, že nás nikdo nezná, když se bojíme vystrčit hlavu!

A navíc není třeba vymýšlet nic převratného, stačí se s vašimi tradičními nábořovými akcemi vejít do termínu 8. – 16. září a získáte centrální propagační podporu, včetně mediálního partnerství.

I o našich klubovnách se může mluvit v rádiu – je to celkem snadné, stačí se zapojit do akce „Otevřené klubovny“! Český rozhlas totiž přijal mediální partnerství a přislíbil podporu akce na celoplošných i regionálních stanicích.

Přihlašování pokračuje – k 31. 3. byla vyhodnocena první etapa přihlašování, nutná pro plánování a jednání o podpoře, záštítách a podobně. Pokud jste se ale ještě nepřihlásili, nemusíte věšet hlavu – přihlášky jsou stále otevřené – na internetové adrese www.dobrodruzstvi.info najdete kromě přihlášky i základní informace o akci a krátký dotazník, pomocí kterého se můžete s ostatními podělit o své zkušenosti s akcemi pro veřejnost.

Už se to rýsuje – i když se září může zdát ještě daleko, akce Otevřené klubovny dostává zcela konkrétní obrysy – nejde jen o virtuální výmysl pro zaplnění stránek Mozaiky, ale o velkou společnou akci, která nám může pomoci na místní i celostátní úrovni – propagačně i získáním nových členů.

Příležitost – kdybychom chtěli akci

Otevřené klubovny shrnout do jednoho slova, tak „příležitost“ by se určitě nabízela. Pořádáte rádi akce pro veřejnost? Chcete nabrat do oddílu nové děti? Stěžujete si na špatnou propagaci Pionýra? V okolí se o vás málo ví? (atd. atd.) Důvodů, proč se zapojit, je spousta – i vy si určitě najdete ten svůj.

Často kladené dotazy

Z různých stran se k nám dostávají otázky ze strany zájemců o Otevřené klubovny, rozhodli jsme se zde na ně odpovědět. Máte-li další dotazy, směrujte je přímo k nám, například na Ivu Šafaříkovou – iva@pionyr.cz.

Nejčastěji jsme se setkali s těmito dotazy:

„Můžeme se zúčastnit, když nemáme vlastní klubovnu?“

Odpověď: „Ano, můžete akci pojmout ve formě např. pohádkového lesa, apod.“

„Můžeme akci provést společně s jiným oddílem či PS?“

Odpověď: „Ano, samozřejmě. Ideální je, pokud oddíly s vlastním zázemím „poskytnou přístřeší“ jiným pionýrům, kteří vlastní klubovnu nemají.“

Máme si zvolit jen jeden den?

Odpověď: „Nemusí jít pouze o jednu akci – máme přihlášené oddíly – a není jich málo – které připravily více akcí v průběhu týdne od 8. do 16. září.“

Vaše další případné dotazy rádi zodpovíme. Podrobné informace najdete na www.dobrodruzstvi.info.

Významné dny

I když pro některé čtenáře je možná nejvýznamnějším dnem dubna hned ten první, nabízejí se i další zajímavá a inspirovatelná data.

1. duben – Mezinárodní den ptactva

Slaví se již od roku 1906, kdy byl 1. 4. výroční den podepsání mezinárodní Konvence o ochraně užitečného ptactva.

2. duben – Mezinárodní den dětské knihy

Tento den symbolicky připadá na výročí narození melancholického pohádkáře Hanse Christiana Andersena.

3. duben – Mezinárodní den spodního prádla

Slaví se od roku 2010 a jeho oslavy spočívají ve velkých slevách v obchodech se spodním prádlem.

12. duben – Světový den letectví a kosmonautiky

Slaví se jako připomínka prvního letu člověka do vesmíru (Jurije Gagarina) v roce 1961.

16. duben – Světový den hlasu

Svůj počátek má v Brazílii, kde byl v roce 1999 vyhlášen Národní den hlasu jako reakce na zvýšený výskyt rakoviny hrtanu u tamního obyvatelstva. Z původně pouze brazilské akce se během několika let stala akce světová. První Světový den hlasu se konal v roce 2003. Česká republika se k oslavám Světového dne hlasu poprvé připojila v roce 2009.

29. duben – Mezinárodní den tance

V roce 1982 poprvé vyhlásil Taneční komitét ITI (International Theatre Institut – Mezinárodní divadelní ústav) 29. duben Mezinárodním dnem tance. Od té doby je tento den každoročně slaven na celém světě v připomínku narození velkého tanečního reformátora Jeana-Georgese Noverrea (1727). Na tento den připadá také **Mezinárodní den proti hluku**.

V aprílovém vydání je možné leccos!

aneb likvidace Pionýrského Sedmikvítku a konec koncertu Děti dětem

V minulém čísle Mozaiky (str. 6) zaznělo kromě zprávy z průběhu finále Dětské Porty také několik otázek k Pionýrskému Sedmikvítku – o jeho budoucím bytí či nebytí. Nejsou to otázky ojedinělé, objevují se v různých souvislostech a z různých úst. O dvě strany dále zazněla hned v titulku další otázka: „Kam zmizela prestiž celorepublikových akcí?“ V jádru jde o otázky velmi blízké a podobně důležité. Otázky žádají odpovědi... Šli jsme pro ně k člověku, který se debat o republikových akcích účastnil v posledních letech několikrát – Martinu Bělohávkovi, dnes předsedovi Pionýra. Proč právě k němu a ne například k vedoucí Sekce výchovy a obsahu činnosti ČRP? Například proto, že (ač poněkud paradoxně – viz dále) právě Martin bývá označován za hlavního hybatele zkázy Pionýrského Sedmikvítku.

Tak, jak to je - opravdu usiluješ o zánik Sedmikvítku?
Ne!

Pokud opravdu ne, tak...

Odkud se tyto pomluvy berou?! Také o tom přemítám. Ale asi proto bude nutné kromě zřetelné ale poněkud úsečné odpovědi přidat nějaké vysvětlení. To ovšem bude znamenat nejprve ponoření do minulosti.

Jak vzdálené?

Deset roků – neboť tehdy se poprvé rozvířila debata: Co dál? V březnu 2002 proběhlo z mé iniciativy setkání organizátorů Sedmikvítku, kde byla řeč o mnoha věcech (jak ji zmiňoval i Radek ve svém článku v minulé Mozaice). Měnící se podmínky od doby vzniku Sedmikvítku (začátek 90. let) signalizovaly nutnost jistých úprav. Na většinu však nedošlo ke shodě – sjednocení kategorií, zjednodušení podmínek... ani na té, zmiňované, společné propagační lince.

Čas se od té doby nezastavil a problémů rozhodně neubýlo, spíše naopak. Názory zainteresovaných se proměnily (Radkem zmíněná jednotná propagace toho budiž příkladem). Jenže zůstaly vždy pouze v rovině slov.

Fakt se nedělo vůbec nic?

V roce 2007 se blýsklo na lepší časy – přinejmenším diskuse se zintenzivnily. Mimo jiné bylo rozhodnuto, že zásadní jednání, které nasměruje vývoj v této oblasti, se bude konat v dubnu 2008 – zasedání ČRP rozšířené o zástupce KOP. Tehdy jsem – ač příliš nechtíc – vstoupil do dění ještě jednou. Dostal jsem totiž jako pracovní úkol – když tehdejší sekce nepřipravila žádné podklady k jednání České rady Pionýra a přizvaných zástupců a jednání hrozilo ztroskotání v samém začátku – připravit materiály, aby již svolané jednání nevyznělo úplně do ztracena. Učinil jsem tak. Jednání proběhlo a vcelku věcné závěry naznačily další směřování (ostatně jsou dostupné na servisu).

Nicméně to znamenalo, že se jich opět musí někdo uchopit a ze slov je přenést do života, a též pokračovat v hledání odpovědí na další naznačené otázky...

Vida, už jsme jen čtyři roky zpátky...

Ne, už jen rok – protože až do loňska se nezměnilo nic, pouze řečnilo. Na začátku loňského roku jsem začal důrazně žádat, aby nově ustavená sekce – ve spolupráci s organizátory akcí – připravila věcný návrh, jak dál, podklady k rozhodnutí. Bohužel, toto zadání přineslo zatím pouze to, že jsem se ocitl v cílové oblasti palby pomluv: mám to být já, kdo usiluje o zánik

Sedmikvítku. Ač to v žádném mém vystoupení (oficiálním ani kuloárním) nezaznělo – celé roky opakuji totéž: soustava soutěží Pionýrského Sedmikvítku bude v nesnázích (dnes již objektivně je) a potřebuje změnu... Jak moc radikální proměna má být, jsem ovšem již nijak nepředjímal.

Takže řeči o konci Sedmikvítku jsou fámy, či JPP, jak to nazval Radek?

Sekce ČRP, která má věc v gesci, sice v září 2011 předložila určitý návrh na nahrazení současné podoby Sedmikvítku jakousi ne zcela ujasněnou představou jednorázové akce, ale ona nezřídka

Současnost Pionýrského Sedmikvítku v pěti větech

- Pionýrský Sedmikvítek je unikátní soubor otevřených kulturních soutěží, nejdelší tradici má Dětská Porta.
- V současnosti má Sedmikvítek nezanedbatelné problémy s hledáním vize do budoucna i pořadatelů jednotlivých soutěží.
- Bylo navrženo i jeho zrušení a nahrazení jiným formátem v duchu současných talentových soutěží (Pionýr hledá talent).
- Přesto v roce 2012 již proběhla finále v oblastech Výtvarné a rukodělné činnosti, Dětská Porta, Melodie, Clona a probíhají přípravy a jednání v oblastech Tance, ProRock, Literární soutěž a Folklórní tance.
- Stále hledáme pořadatele (ideálně ne jednorázového) pro oblast Divadlo.

proklínaná a znevažovaná Česká rada Pionýra projevila dost zdravého rozumu, že se vyslovila proti. Roli v tom jistě hrálo i nejasné zdůvodnění. Podobně třeba (zatím) ani neprošel návrh na ukončení koncertu Děti dětem letošním ročníkem.

Pořád ale mluvíš o „zatím“ a „pokud“...

Ale v tom je onen zakopaný pes: opět jsme se ocitli v bludném kruhu především soukromých stanovisek. Zde naopak členové ČRP selhali a přenos názorů z KOP a zpět (tradičně) neproběhl. Nyní probíhají oblastní porady, na které se nakonec tematika akcí a jejich budoucnosti v nějaké podobě dostala. Posun tak tkví v rozšíření diskusí na KOP a – v těch KOP, kde k věci přistoupili odpovědně – až na úroveň pionýrských skupin.

Kam tím míříš?

Kdyby místo podpory fám fungoval seriózní přenos informací, nikdy by zpráva o likvidaci Sedmikvítku nemohla ani vzniknout (a tím méně šuškaná, že jde o moji iniciativu). Zde se bohužel projevují naše letité bolesti, že se raději naslouchá kuloárním sdělením. A vždycky se navíc hodí hodit to na někoho, kdo je na ráně – to je nejpohodlnější.

Zkus být konkrétnější

Dobře. Na koncertu Děti dětem 2012 jsem mluvil s mnoha lidmi. Pořádně rozčilení za mnou přišli třeba Mirek

Němec (z DDM v Jihlavě) či Tonda Unger (z Prahy), že na letošní Portě jde jeden hlas: zrušení Sedmikvítku a likvidace koncertu Děti dětem, navíc z mého popudu. (Dokladem toho byl věnovací průvod zmiňovaný v článku v Mozaice.) A ptali se, co že je na tom pravdy?

Byl jsem v šoku. Pokoušel jsem se jim ozřejmit situaci, včetně faktu, že pokud k něčemu dochází, pak je to snaha o řešení z mnoha stran kritizované situace kolem soutěží a akcí, ale že už se jen neplácá, ale hovoří konkrétněji, takže jsou ve hře varianty nejrůznější.

Včetně zrušení...

Ano, jistě. Z hlediska obecného výčtu možností jsou mezi nimi i krajnosti: likvidace, stejně jako nechat vše pokračovat samospádem. Což už ale všichni cítí jako nepříjemné – protože chaos a nejasnost není rozmanitostí a pestrostí.

Přestaňme mluvit o rušení čehokoli.

Když nejsi hybatelem likvidace, řekni, proč je naopak dobré Sedmikvítek zachovat?

Ale to pozor! Zdánlivě se bavíme o Sedmikvítku, v minulé Mozaice ale byla řeč i o Stezce a nabízejí se další příklady. Proto bychom měli hovořit, proč zachovat a rozvíjet obecně postupové soutěže, nebo ještě obecněji jakékoliv společné akce a soutěže. Musíme si uvědomit, že není naším

cílem hledat pěvecké a taneční talenty, ani vyřešit otázku, ve které PS umějí děti nejlépe zorientovat mapu... To jsou vše prostředky. Cílem je rozvíjet sounáležitost, potkávat se, načerpat inspiraci, přiučit se a nakonec i poměřit nějaké dovednosti. Máme v rukách obrovský potenciál, který nevyužíváme, případně jen málo.

Sedmikvítky přece probíhají...

Jasně. Kolik z oblastí je ale dnes skutečně postupových. A co Stezka? Skutečnost, že jsme jedna velká organizace, nabízí řadu možností. A mně vadí, že je tak okázale pomíjíme. Teď by asi mohlo následovat další povídání o tom, co je příčina a co následek, jak to souvisí se vztahem jednotlivých členů (dětí i vedoucích) k Pionýru, jaká je role krajských organizací, a tak dále, a tak dále.

Na to už ale v tomto rozhovoru není prostor.

Patrně ne, tak si ho najdeme v dalších číslech Mozaiky. A třeba nám do té doby přijdou i názory od dalších lidí, možná i vyprovokované tímto naším povídáním. Byl bych za to vděčný, protože mne nebaví poslouchat, že jsem jediný, kdo do všeho kecá, a pak si připadat, že prudím, když chci vědět, co bude dál...

Ptal se Jakub

Foto: Miroslava Tolarová

Proč jet v srpnu na Piofazole?

Piofazole

Piofazole je letní škola (hlavně) pro instruktory a vedoucí oddílů – nejen o práci s výchovnými programy z projektu Klíčení. Na výběr je z termínů 18. – 21. nebo 22. – 25. srpna. Příspěvek na akci bude účastníkům vrácen.

Jedou tam lidi, kteří jsou pro mě obrovskou inspirací a zdrojem nápadů

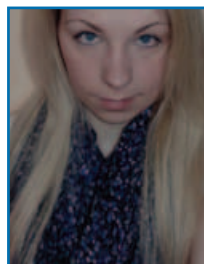
Vladka Brandová

V mládí jsem byla na Lipnici, na akce instruktorů typu Kamenec jsem už trochu stará, ale ještě nejsem tak stará, abych se nechtěla učit a dozvídat něco nového. Je to možnost nabytí se (možná i nabít si).

doufám, že zrovna tam najdu řešení na spoustu mých otázek ohledně práce s dětmi, například co s dítětem, které v oddíle prdívá, atd. K tomu všemu je tam krásná příroda, jistě se tam sejde skvělá parta lidí se společným zájmem a užijeme si tam čtyři skvělé dny bez všedních starostí a povinností. A navíc za to vše nedáme ani korunu! :-)

Jakub Hrdlička

Proč jsem se přihlásila do Piofazole? To je jednoduché, jakožto začínající instruktorka bych chtěla načerpat co nejvíce nových zkušeností a myslím si, že právě tohle je ta správná příležitost. Je to také dobrá příležitost k seznámení s jinými pionýry. Navíc

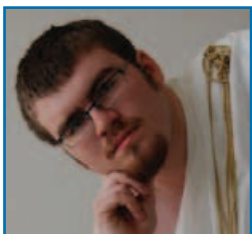

je to o prázdninách, tak není co řešit. Věřím, že si tam užijeme kopec srandy a vzpomínek budeme mít na nějaký čas zase hafo.

Niki Frischholzová

Jsem ráda, že je tahle akce určená i pro nás mladší – pro instruktory. Čtyři dny v přírodě, plné zajímavých přednášek, a to všechno víceméně za nic. Moc se těším, a vím, že tenhle víkend pro mě bude víc než jen přínosný. Budu důkladněji poučena o práci s dětmi a poznám nové lidi se stejným zájmem, jako mám já."

Sárka Zavadilová

Proč jet na Piofazole? Rád poznávám nová místa a nové lidi. Jistě se tam dozvím spoustu nových věcí nejen o sobě. Také

Chceš vědět víc?
Zkus fazole.pionyr.cz.

Nová publikace o ekologii je na světě

Představujeme vám publikaci All Together Against Climate Change o životním prostředí a médiích.

S příchodem roku 2012 přišla na svět i nová publikace o životním prostředí s názvem All Together Against Climate Change. Připravila ji mezinárodní organizace IFM-SEI jako výstup z celoročního projektu, jehož valná část probíhala v roce minulém.

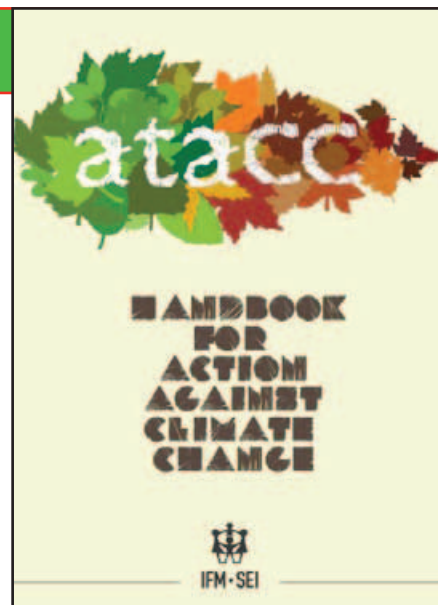
Na jejích stránkách naleznete hned dvě zajímavá témata. První část se zaměřuje na životní prostředí a změny klimatu. Nejedná se však pouze o nudnou teorii, ale o návod, jak tato témata představovat dětem prostřednictvím her a dalšími zábavnými formami.

V druhé části publikace naleznete návod, jak připravit kampaň na téma životního prostředí, jak komunikovat s médii a jak předávat informace. Pod heslem kampaň si není nutné ihned představit celosvětový mediální trhák, ale i menší aktivitu na úrovni obce či dokonce jednoho pionýrského oddílu.

Na publikaci pracovali členové evropských organizací IFM-SEI ze Španělska, Lotyšska, Velké Británie, Německa, Rakouska, Slovenska, Finska, Norska a České republiky (Pionýr). Všechny hry, metody a návody v knize obsažené vznikly během týdenního školícího kurzu. Následně byly „vyzkoušeny na dětech“ během mezinárodního tábora CoCamp v létě 2011 a poté zpracovány do formy právě vydané publikace. Proto nenajdete konkrétního autora publikace, ale jedná se o týmovou práci přibližně 30 účastníků celého projektu.

Kniha vychází v anglickém jazyce a je určena k volnému šíření pro vzdělávací a výchovné účely při uvedení zdroje. Její elektronickou verzi je možno stáhnout na adrese:

www.ifm-sei.org/documents – v sekci IFM-SEI Publications.

V případě zájmu o tištěnou podobu publikace je možné ji v omezeném množství získat u Jiřího Leta, letik@pionyr.cz, 777 745 885.

Na semináři v Lotyšsku

Koncem ledna se ke mně dostala pozvánka na mezinárodní seminář ATACC (All Together Against Climate Change), který pořádala IFM-SEI v rámci stejnojmenného dlouhodobého projektu. Do toho je zapojen i Pionýr, a proto se mi naskytla tato příležitost. Rozhodnutá, že bych se ráda zúčastnila, jsem byla okamžitě. Už jen z toho důvodu, že se celá akce konala v Lotyšsku, kde jsem nikdy před tím nebyla, a také jsem si chtěla vyzkoušet, jaké to je, být účastníkem na mezinárodním semináři. Motivací pro mne bylo i zdokonalení se v angličtině, poznání nových lidí a kultur. Když jsem v půlce února s mírnými obavami nastupovala do letadla mířícího do Rigy, nebyla jsem si úplně jista, co můžu od následujícího týdne očekávat a co si mám představit. Hned na letišti v Rize jsem potkala Filipa ze slovenského Fénixu, takže jsem alespoň na cestování do 300 kilometrů vzdálené Liepáji nebyla sama a cesta mi rychleji uběhla. Po příjezdu do hotelu následovalo seznamování s ostatními účastníky. Semináře se účastnilo 26 mladých lidí z Katalánska, Německa, Rakouska, Finska, Norska, ČR a Belgie. První večer se nesl ve znamení teambuildingu, který úspěšně stmelil náš kolektiv na následujících 7 dní. V dalších dnech jsme se zabývali tématy týkajícími se klimatických změn, které jsme poznávali formou všemožných her, aktivit a diskuzí. Zjistili jsme například, jaká je naše karbonová stopa ve vztahu k životnímu prostředí a jak jí můžeme snížit. Lámali jsme si hlavy tím, jak by se dalo pomoci lidem ze všech koutů světa, kteří díky klimatickým změnám přicházejí o své domovy. Zkoušeli jsme rozhodnout za velmoci jakými je Čína či USA, jak změnit škodlivý dopad našich zemí na klimatické změny.

Součástí semináře byla také prohlídka Liepáji, kde jsme navštívili městskou radnici. Sešli jsme se zde se členy místní organizace ochránců přírody, kteří nás vřele uvítali a seznámili nás se svojí pestrou činností. Následovala návštěva nové klubovny našich hostitelů Liepajas Jauni Vanagi. Skutečně zajímavým zážitkem byla prohlídka liepájského vojenského vězení, při které jsme si na vlastní kůži zkusili, jaké bylo být „muklem“ v tomto zařízení.

Poslední dva dny jsme se věnovali tomu, jak připravit a vést kampaň, jakých úskalí se vyvarovat a jakých metod lze využít. Na závěr jsme si všichni připravili svojí vlastní realizovatelnou kampaň.

Nechyběl ani večerní program. Ať už v podobě carnavel party, návštěvy místního wellness centra, ledního bruslení či liepájského folklórního večera s tradičním jídlem a tanci.

Celý týden jsme si moc užili, neboť zde panovala pozitivní a přátelská atmosféra. Seminář byl podněcující pro další činnosti na naší pionýrské skupině i pro zamyšlení nad stylem našeho vlastního života.

Text a foto: Zorka Šašková, PS Tuláci

Není štace jako štace

Direktor cirkusu Fazol vybral po pečlivém zvažování místo pro konání Víkendu Zlaté fazole (27. – 30. září 2012), jehož součástí bude i cirkusová škola. Po posouzení všech pro a proti se rozhodl, že další štací pro jeho cirkus bude Náměšť nad Oslavou – rekreační středisko Jiskra. Místo je to po všech stánkách vhodné. Rovná plocha je přímo jako stvořená pro postavení manéže a stanu. Místa je dosti i pro maringotky a stany frekventantů cirkusové školy. A najde se zde i dostatek prostoru pro všechny plánované aktivity, o kterých si napíšeme v příštím čísle Mozaiky.

Seznamte se s naší štací

Náměšť nad Oslavou je malé město na úpatí Vysočiny v okrese Třebíč, 40 kilometrů západně od Brna, leží na malebných březích dolního toku řeky Oslavy. Je zde železniční stanice, v níž mají zastávku i rychlíky, autem nebo autobusem je sjízdná z dálnice D1 – od sjezdu je to cca 10 km.

Rekreační středisko Jiskra se nachází v zalesněném údolí řeky Oslavy v překrásném koutě Vysočiny, asi 4 km od obce Náměšť nad Oslavou. Rekreační areál se rozkládá na celkové

ploše 24 000 metrů čtverečních. Areál tábora je již několik desetiletí využíván k pořádání dětských táborů a rekreace. Centrem areálu je hlavní budova s plně vybavenou kuchyní, jídelnou a společenskými místnostmi. Umývárny a sprchy jsou v samostatné budově. V blízkosti hlavní budovy se nachází 3 menší budovy se společenskými a hospodářskými místnostmi. Podél celého areálu je 42 chat s pokoji po 6 lůžkách. Celková kapacita je 300 osob. Přímo v areálu je několik hřišť a bazén 20 x 10 metrů pro koupání. Areál se nachází na samotě v lesnatém údolí, což nabízí ideální prostor pro veškeré táborové i bojové hry a hry v přírodě.

Nabídka návštěvy historických a turistických zajímavostí v blízkém okolí pro nedělní cestu domů:

Kralice nad Oslavou (jsou od Náměště vzdáleny 5 km).

Památník Bible kralické se nachází v budově v sousedství bývalé tvrze, kde v letech 1578 – 1620 nalezla útočiště tajná bratrská tiskárna. Ta zde tiskla nejenom knihy náboženského charakteru (tj. Bibli či bratrské kancionály), ale také nejrůznější světská (Poznámka: V tomto případě slovo nemá nic společného s naším cirkusovým slovníkem.) díla a učebnice. Jejím nejvýznamnějším produktem však přesto zůstává šestidílná tzv. Bible kralická. V Památníku jsou dvě oddělené expozice – dílo tiskařů Jednoty bratrské s funkčním tiskařským zařízením, kde vám (asi) vytisknou i stránku Bible tak, jak byla tištěna poprvé roku 1596. Druhá expozice se týká života a díla

Jana Ámose Komenského, posledního biskupa Jednoty bratrské.

Náměšť nad Oslavou

Zámek v Náměšti nad Oslavou postavený na skalnatém masivu na levém břehu řeky Oslavy patří mezi významné doklady renesančního stavitelství na Moravě. Součástí areálu jsou budovy tzv. „Vlašského dvora“ v předzámečí, anglický park a malá francouzská zahrada. V roce 2001 byl areál zámku prohlášen Národní kulturní památkou. Interiéry zámku nabízejí unikátní expozice gobelínů.

Pokud si vás získalo místo svou zajímavostí a krásou svého okolí, neváhejte a přihlaste na celorepublikové setkání oddílů Víkend Zlaté fazole. Přihlásit se můžete na prihlasovna.pionyr.cz. Máte-li zájem se na této akci organizačně podílet nebo chcete-li se jí zúčastnit a potřebujete se na něco zeptat, kontaktujte nás na e-mail fazole@pionyr.cz nebo zavolejte na tel.: 777 793 702 Anně Novákové.

Pozor! Pozor! Každý text, který bude průběžně zveřejněn v Mozaice nebo na fazole.pionyr.cz, vám může být v cirkusové škole nebo na dalších aktivitách Víkendu Zlaté fazole velmi užitečný. ;-)

Cirkusový slovníček:

- Cirkus – zábavní instituce (ve starověkém Římě kruhový nebo oválný prostor pro závody a jiné produkce).
- Manéž – kruhové místo pro cirkusové výstupy.
- Maringotka – velký obytný přívěs.
- Světšský – jdoucí světem, narozený v maringotce.
- Štace – místo zastavení, působení.

Projekt Klíčení je v plném proudu ověřování. Na těchto stránkách vás pionýrské skupiny a oddíly, které jsou zapojeny do projektu, seznámí s tím, co za uplynulý měsíc při ověřování dělaly a jak se jim práce líbila. Pro velký počet příspěvků uvádíme pouze výběr.

Mládátka a Zvířátka – Nejmladší

PS Dravci, oddíl Dřemlíci Zachraňujeme Zemi

Jednoho dne jsme objevili velmi naléhavou výzvu. „Píše se rok 2048 a naše Země se nachází v úplném chaosu, technický pokrok, lidská bezohlednost a pohodlnost způsobily, že vše živé kolem nás vymírá, ubývá zeleně, zvířata vymírají, dochází kyslík... nikdo nám nepomůže, musíme si pomoci sami! Už brzy! Co nejrychleji! Hned!“

A tak jsme se proměnili v záchrannou misi na pomoc Zemi. Zachraňovali jsme přírodu, třídili odpad, vymysleli svá desatera správného chování v přírodě a v lese... Po celý týden jsme hledali způsoby, jak Zemi pomoci.

Obě skupinky soutěžily a soutěžily, a i když byly výsledky neustále vyrovnané, o 1 bod zvítězili Strážci. A možná se nejen děti ze záchranných misí, ale určitě i my dospěláci, něčemu přiučili a naše planeta se neocitne v tak velkém ohrožení a chaosu.

z jarních prázdnin PS Dravci – PO Dřemlíci a PO Kondoři, Irča Beránková

1. PTS Táborník, Mladá Boleslav Vytvářím

„Auu, to nějak píchá,“ vykřikla Karolína, když si z batohu vyťahovala borovou šišku. A k ní musela mezi jinými lesními plody najít ještě jednu. Ostatní měli podobný úkol, vyťahovali kaštiny, bukvice, nebo žaludy, přičemž se museli spolehnout pouze na svůj hmat.

Hned poté jsme z přírodních materiálů vytvářeli koláž, kde jsme přírodní materiály vsazovali do samotvrdnoucí hmoty. Naším cílem bylo vkusně zaplnit plochu předem vytvářené hmoty a vtlačit přírodní materiály do ní.

Putování se psem – Mladší

PS Mirko Očadílka, Holešov Holešovské putování se psem na Trojáku

V únoru jsme se skutečně nenudili, už jen proto, že jsme měli tři schůzky. Nejvíce se nám líbila ta, na níž jsme absolvovali nejprve jízdu zručnosti a potom závod na koloběžkách. V únoru se uskutečnila také naše jarní víkendovka na Trojáku. Vzhledem k tomu, že byly ideální sněhové podmínky, využili jsme našeho pobytu k lyžování, jehož vyvrcholením byl slalom na lyžích. Vyzkoušeli jsme si také spoustu dalších zajímavých her a činností. Moc se nám líbily závody v psím spřežení na bobech, spoustu zážitků jsme měli také při hře Zlatokopové, která byla o to zajímavější, že jsme ji hráli ve sněhu. Zlaté nugety tak bylo opravdu velmi těžké najít. Pro ty nenalezené se znovu vrátíme, až roztaje všechen sníh. Vyzkoušeli jsme si zajímavé hry s padákem, hráli jsme je v klubovně i venku na sněhu. Při těchto hrách byla důležitá týmová spolupráce. Jedno odpoledne jsme věnovali výrobě masek z papíru. Ty jsme potom použili na závěrečném karnevalu.

PS Kroměříž Papírové odpoledne

Po příchodu do klubovny čekal na stole děti balík papíru a pár nějakých prapodivných skládaček. Mnohé po zasednutí ke stolu poznávaly známé věci, pro jiné to byly novinky. Citoslovce jáso tu a úspěchu střídal citoslovce naštvaní z nepovedených výtvorů. „Jak jsi to přehnula?“ „Kde jsi to převrátil?“ „Ukaž mi to.“ Na konci schůzky se stůl plnil mnoha výtvorů. Děti odcházely s čepicemi na hlavě, všude litaly vlaštovky, a kdybychom dětem přistavili lator s vodou, jistojistě už by v něm závodily loďky a parníky. A protože skládání děti doslova nadchlo, plánujeme na některou příští schůzku kromě jednodušších skládaček i složitější origami.

Jakub

Příběhy ze staré půdy – Starší

PS Chomutov

Únor ve znamení tvořivosti.

V rámci projektu Klíčení jsme navázali spolupráci se ZŠ a MŠ 17. listopadu, která nám umožnila využít vlastní keramickou dílnu. Někteří z nás pracovali s hlínou poprvé, takže nám chvíli trvalo, než jsme ji dokázali zpracovat a naučili se s hlínou pracovat. Také jsme byli pěkně zašpinění, ale stálo to za to. Pod rukama nám pomaloučku polehoučku začala vznikat umělecká dílka. Radost byla veliká. Čeká nás ještě glazování vypálených prací a doufáme, že po konečné úpravě budeme mít pěkné dárečky. Když ve znamení tvořivosti, tak jsme přidali ještě smaltovaný šperk. Naprostá novinka, ale úžasná. Na kovové plíšky a sklíčka jsme opatrně sypali smaltovací prášek a zapekli v elektrické troubě. Každý si domů odnesl pěkný šperk.

Kája

PS 8. března, Jindřichův Hradec

Velký turnaj

Blíží se středeční třetí hodina odpolední. Venku mrzne jako na Sibiři, ale přesto to v klubovně vře. Davy šílí. Fanyanky omdlévají. Hřiště je precizně nachystané. Míč nafouknutý. Napětí stoupá. Ano! Velký turnaj může začít!

Ptáte se, jaký sport mohl vyvolat takový poprask? Fotbal? Hokej? NE! Zvonková. Velký turnaj čtyř nejlepších družstev v okolí. Ale již nastupují dva týmy ke svému prvnímu utkání. Vyměňují si bojovné pohledy, než jsou jejich oči skryty za šátky, které si obřadně uvazují přes tváře. Ozve se zvuk rolničky. „Hrajem!“ zazní výkřik, ale rázem se rozhostí téměř hrobové ticho, které je rušeno pouze cinkáním. Hráči se vrhají po míči. Jedna střela, druhá, další a další. Obrany se vyznamenávají. Čas se krátí, když najednou: „Góóóó!!“ Ruce hráčů i fanoušků se zvedají v radostném gestu.

Padají další góly, následují další utkání. Jeden dramatický souboj střídá druhý. Hráči podávají heroické výkony a skvěle se baví diváci je za to odměňují. Ozve se poslední hvizd z píšťalky. Vítězný tým si nadšeně strhává šátky s očí a s úsměvem na tvářích přijímá gratulace od ostatních. První ročník tohoto turnaje ve zvonkové je za námi a všichni se již těší na další.

Osmá planeta – 15+

PS Jitřenka Kdyně

Pointilismus, jak již sám název napovídá, je styl malby, ve kterém malé, mnohočetné body základních barev vytváří dojem různých barev s tím, že lidské oko a mysl míchá tyto jednotlivé body do celé škály barev a obraz je pak vnímán jako celek s plným barevným spektrem. Tolik suchá teorie.

„To nemáme na štětec, že se budem v těch barvách patlat rukama?“ neslo se společenskou místností na Zelené Lhotě. „Nejen rukama, také lokty, palci na noze a nosem.“

Zaznělo v odpověď, načež se rozvinula divoká diskuze plná námitek a jasných argumentů, proč to nejde a proč je to blbost.

Po vysvětlení principů, vyvrácení námitek, zlomení rejpalů, protestantů a odmítačů, rozdělení na skupinu dívek a hochů a nastavení motivačních podnětů typu „to jsem zvědav, kdo bude lepší“, jsme se dali do díla. Předlohou sloužil obraz tanečnice z koprodukcí Salvador Dali a Walt Disney z roku 1946.

Každá skupina své dílo pojala s grácií sobě vlastní. Dívky nezapřely vrozenou něžnost a citlivost, takže výsledek byl blíže realitě s nádechem impresionizmu, hoši naopak popustili uzdu vášni a kreativitě, takže dílo nabralo směr spíše ke kubismu. Nicméně obě plátna vyšla nad očekávání dobře. Následné vyčištění a umytí pracovních nástrojů, tedy těl zúčastněných, dalo výrazně více práce hochům.

Víte, jak vypadá fotoaparát uvnitř?

Byli jste někdy uvnitř fotoaparátu? Ne? Opravdu ne? Že jsme se zbláznili? Nu, možná trošičku, nicméně oddíl PS Jitřenka Kdyně se uvnitř takového velkého fotoaparátu ocitl. Stala se jím, v sobotu 21. ledna při ověřování metodického listu „kamera obscura“ jídelna na Zelené Lhotě, samozřejmě po zdlouhavé a urputné přípravě. Skupina nadšenců se hned od rána pustila do zatemňování jídelny. Hodně pomohly žaluzie, které zajistily příjemné přitímní, ale k opravdové tmě to mělo ještě hodně daleko. Je až s podivem, jak malá kulinka dokáže mařit vytčený cíl. Ne každý materiál je navíc k zatemňování vhodný, tedy vůči světlu dostatečně nekompromisní. Takový balicí papír například se musí složit minimálně do osmi vrstev, než pochopí, že nemá světlo propouštět.

„Tak, konečně je tu tma jako v p...i,“ pronesl po třech hodinách koordinátor zatemňovacích prací, „teď ještě vyrobí promítací plátno.“ „To už bude sranda,“ pronesl Ondra a jal se asi v polovině místnosti ze stropu na zem spouštět pruhy bílého balicího papíru. Teď již stačilo jen vytvořit v prostředním zatemněném okně správný otvor. „Jůůů, to je sousedoc barák, a tamhle běhá pes. Ale proč je to všechno hlavou dolů?“ ozývalo se v potmělé místnosti. S otázkami však organizátoři počítali. Celá akce byla připravována za asistence profesionální fotografky Jany a zkušeného fyzika Pavla, kteří účastníkům na všechny dotazy odpověděli. Na všechny, snad kromě jednoho, který znenadání zazněl z přilehlé kuchyně: „Proč si raději neotevřete okno nebo nejedete ven? Uvidíte líp.“

Když došly dotazy a obraz se stal pro svou zarputilou nehybnost již trochu nudný, přešlo ověřování do další fáze: focení bez fotoaparátu. Krabice od bot s malou dírkou ve víku, světlocitlivý papír, vývojka a ustalovač, vše to podat ve správném poměru a fotografie je na světě. „Už to leze, už to leze!“ „Máš tam čmouhu!“ „To není čmouha, ty moulo, to je Kubík!“

Výkřiky se ozývaly potměnou místností, jen spoře osvětlenou slabým červeným světlem, když fotografka Jana ponořila exponovaný papír do misky s vývojkou.

V době barevných digitálních fotoaparátů a dětí odkojených PC technikou je zajímavé vrátit se v čase do dob, kdy fotografie byla v plenkách, a fyzicky si projít a osahat výrobu staré černobílé fotografie.

Pavel Mochura

Dilema všedního dne

Pokud jste v únorové Mozaice věnovali pozornost úvodníčku Hlavně se nenudit (str. 3), pak jste četli, že Jakub – jako odpovědný redaktor, tam měl dilema hned několikrát. V jednom ze slovníků cizích slov se totiž dočtete, že dilema = nutná volba mezi dvěma vzájemně se vylučujícími možnostmi; stručněji – nutná, ale obtížná volba.

S nutnou, ale obtížnou volbou se pionýrství vedoucí, ať skupinová, oddílová, ba i instruktoři, setkávají leckdy každý den. Třeba teď zjara a s vidinou prázdnin na obzoru, je tu dilema – dělat, či nedělat letní tábor? To je ovšem dilema doslova rodinné, tedy pionýrské. Co takhle běžná činnost? Práce-zaměstnání a vedení oddílu, čas na rodinu nebo na pionýry? Dělat či nedělat akce pro veřejnost nebo se upnout jen na „oddílový píseček“?

Mohl bych tak pokračovat a určitě bych popsal možná více než jednu stránku Mozaiky tím, co všechno se dá shrnout pod dilema všedního dne pionýrského vedoucího. Veřejnost, jak se podle médií zdá, jako by na děti čas neměla. A když už se o nich něco objeví ve zpravodajství, pak jen známá negativa – krimi, drogy, vandalství, šikana... atp. Jistě, ani dospěláci to nemají lehké. Tahle doba jakoby nepřála nikomu, jen nějakým vyvoleným. I to je dilema celé společnosti. Mluvme o tom i s našimi pionýry.

Hadži (scifiveta@quick.cz)

Verbíři

Hru můžete dětem přiblížit příběhem z třicetileté války, nebo také filmem Fanfán Tulipán. Mladí muži byli tehdy do vojska odváděni nebo verbováni (= najímání). Obvykle na mnoho let a ke všemu se tehdy šlo z bitvy do bitvy. Nebylo proto výjimkou, že si to rekrut (odvedenec) na poslední chvíli rozmyslel a pokusil se o útěk.

Takový může být námět hry Verbíři.

A jak hra probíhá?

Hráči se rozdělí do čtveřic, a to tak, že v nich budou přibližně stejně zdatné děti. Dva hráči představují verbíře Valdštejnova vojska, druhá dvojice rekruty (odvedence). Hraje se na louce u lesa, asi tak padesát metrů od krajních stromů, kde z batohů vyznačíte „vesnici“.

Odtud vychází ve dvouminutových intervalech jedna čtveřice za druhou a míří společně k „vojenskému táboru“. Ten je vyznačen tyčí s praporkem asi dvě stě metrů od „vesnice“. Cesta

k táboru ovšem vede rovnoběžně podél lesa (viz 50 m!). Toho mají využít rekruti, aby se pokusili o útěk! Musí to být dříve, než dojdou k táboru.

Má to ovšem háček! Verbíři po nich mohou střílet! Čím? Hadráky. V oněch časech to samozřejmě byly pušky, muškety na jednu ránu. Po výstřelu musely být zdlouhavě nabíjeny, na místě a vstoje. Tuhle scénu musíme nahradit jinak, symbolicky. Každý verbíř má v kapse (!) hadrovou kouli. Když chce střelit po rekrutovi, musí kouli z kapsy vytáhnout a pak ji teprve hodí za prchajícím. To vytažení koule z kapsy představuje zdlouhavou přípravu muškety ke střelbě! Zasáhne-li rekruta, hra pro něho končí. Pokud verbíř mine, musí utečence stíhat! Dostihne-li ho dříve, než zmizí mezi stromy, útěk se nezdařil. Každý rekrut se může pokusit o útěk jen jednou, buď samostatně, nebo ve dvojici se svým druhem.

Ve druhém kole si hráči své role vymění. Soutěžit se může o absolutního

útekáře (nejrychlejší útěk) nebo o počty úspěšných útěků proti zákrokům.

Robin a Páťa – „Postav stan“

KRESLÍ: J. FILÍPEK – YEOP

PÍŠE: V. TOMAN – HADŽI

Stan – tvůj dům

Znám jednoho pionýrského seniora, který umí báječně vyprávět o stanech, a také je umí stavět! Vypůjčil jsem si od něho pár klasických celt, aby si je mohli plameňáci vyzkoušet na jednodenní výpravě věnované právě stavbě stanů. Jak těch současných, tak právě i těch legendárních. Asi uvěříte, že si s nimi napoprvé neporadili ani naši inčové, natož pak děcka. Ty

původně vojenské z československé armády jsou opravdu vtipně řešené. Od přístřešku pro jedno vojáka až po pospojované dílce na plachty ke stanu velkému s dřevěnou konstrukcí. Navíc se daly při dešti použít i jako pončo! Jen ty olivky – knoflíky prý se často při větším tahu a větru dokázaly utrhnout, prozradil mi pionýrský senior. A dílce ať prý mu v pořádku vrátím, dodal na závěr! Samozřejmě, slíbil jsem a splnil.

Můžu vám říct, že nakonec se plameňáci víc zajímali o ty staré celt, než o stavbu našich lehkých a na stavbu jednoduchých stanů, které jsme si také procvičovali. Jen jsem jim to ztížil, když třeba jeden z dvojice musel mít – jako! – zraněnou ruku a druhý třeba nohu. Byly však i jiné varianty. Zkuste si to i u vás! Bylo to velice zajímavé klání!

Oddílák Boubín

Znáte špachtlení?

V klubovně máme na zdi pověšenou krabici s nápisem „Zde odlož dřívko!“ Už se zase začíná plnit, protože nastalo období zvýšeného mlsání mražených pochoutek. Většinou mívají uprostřed ploché dřívko – podobné lékařské špachtli. Proč je sbíráme? Ne, není to žádná soutěž za odměnu. Jen si tak shromažďujeme „suroviny“ na výrobu celé řady užitečných i ozdobných nebo praktických drobností.

Když je v krabici větší množství dřívek, jde se na věc! Námět je jednoduchý: Vymysli a vyrob!

Nejoblíbenější je skládačka. Potřebujete vhodný obrázek – čehokoli – třeba z časopisu, na který zezadu nalepíte těsně vedle sebe špachtle. Po zaschnutí je od sebe oddělíte ostrým nožičkem – a hra může začít! Špachtle promícháte a úkolem je znovu sestavit obrázek.

V klubovně už máme sbírku těch nejpopovednějších. Občas děláme soutěž o nejrychlejší složení, dáváme je také nováčkům jako testík a hodí se i na různé akce (Den otevřených dveří apod.).

Když si pomůžeme hranolky (modelářskými), dají se ze špachtli vyrábět i různé domečky, ba i autíčka a letadélka, vaničky, mističky pro různé použití, rámečky s obrázky. Používáme k tomu i barvy a drobné doplňky, třeba kolečka, knoflíky atp.

Tak tohle je naše špachtlení. Kdybyste vymysleli něco jiného, jak dřívka od nanuků použít, dejte nám to vědět do Mozaiky!

Mrož

Hadrákové bitvy

Drny, kameny, ba i tvrdé sněhové koule patří k zakázanému „střelivu“ dětských bitek. To je jasné! Říkejte to rozvášněným bojovníkům, ať už jsou to kluci nebo (lecdy) i děvčata. Otcové a spíše pradědové dnešních děcek se proto občas nechali inspirovat hochy z klubu Rychlých šípů, legendárního to kresleného seriálu (komiksu) spisovatele Jaroslava Foglara. Ti si totiž vyráběli papírové koule z namočeného novínového papíru. Po vysušení se z nich staly papírové střely.

I ty však měly předchůdce v hadrácích! Vyrobit si je můžete i vy, například z ponožek (samozřejmě ne nových!). Stačí špičky řádně vycpat hadříky, zastříhnout a řádně zašít. Takové hadráky

mohou nést i značku svého majitele – barvou, vzorem, nebo i jinak. I to může mít při hře někdy své důvody.

Pro ty línější a nešikovnější pak jsou ke koupi mačkácké míčky z měkkého plastu a různě barevné. Každopádně je dobré, když si každý pionýr vyrobí nejméně tři koule!

Takže můžeme začít s hrami i bitvami!

Střelba na kuželky

Kromě míčků potřebujete dřevěné kuželky, buď klasické, nebo aspoň válečky. Vyhoví i pet-láhve, do kterých kvůli stabilitě buď dáte trochu vody, nebo písku. Hraje se obvykle v přírodě. Dvě družstva se proti sobě postaví v odstupech pěti metrů a každý hráč si před sebe postaví kuželku. Dvě koule postaví vedle ní a třetí si vezme do ruky.

Na signál začíná boj, v němž se obě družstva snaží vyřadit ze hry protivníka, tím že porazí jeho kuželku. Každý hráč tedy současně pálí na protivníka a zároveň se snaží chránit vlastní kuželku před přilétajícími koulími od soupeře. Využívat může i koule protivníka, které chytí nebo dopadnou v jeho blízkosti. Ovšem pozor! Jakmile se od své kuželky vzdálí, dává ji všanc střelbě z druhé strany! To je pravidlo hry!

Hráč, jehož kuželka je poražena a padne na zem, ať už zásahem nebo vlastní nešikovností, je z boje vyřazen. Prohrává družstvo, které přijde o všechny bojovníky.

Přivítali jsme jaro

Hrádek u Rokycan

Zdánlivě obyčejné odpoledne 21. února bylo pro účastníky tradičního vynášení basy úžasné. Tělocvična v Hrádku praskala ve švech. U vchodu do tělocvičny čekal namalovaný velký obrys basy jako symbol zimy. Přišli malé i velké maškary. Na začátku se všichni domluvili, že obejdou jedenáct stanovišť, kde budou sbírat barevná semínka jako symbol jara. Kdo měl plný počet semínek, mohl na basu nalepit barevné papírky, aby byl obraz barevný.

Mimo plnění úkolů jako navlékání korálů na lano, chůze bosky po pytlících plných fazolí, házení na cíl, prolézání a poskakování, stála dlouhá fronta na malování na obličeji. Soutěž o nejvtipnější masku byla zrušena, protože všechny masky byly něčím vtipné a pěkné. Proto dostali odměnu všichni. V závěru pohodového odpoledne zahaly děti zimu jako basu a přivolały jaro, na které se už všichni těší. Při odchodu dostal navíc každý účastník masopustní koblihu, jako sladkou tečku masopustního reje.

U ohýnku se hádalo, kde bydlí Zelený Polesný

Když na výlet, tak v sobotu

To si řekli vedoucí z PS Pionýr Hrádek, kteří připravili dětem zajímavou sobotu 25. února. Při začátku se všichni dozvěděli, že je čeká putování po studánkách, které pocestným vybudoval Zelený Polesný. Ten údajně žije v okolí vrchu Žďár. Je kamarád se Zoubkovu vílou, a proto zanechává u studánek sladké poklady.

Právě první studánka nad obcí Pavlovsko se stala osudnou jednomu z výletníků. Spadl do ní. Rychle byl přivolán odvoz, doma se převlékl do suchého a ještě ostatní dohonil před cílem. To byla pískovna, kde se mohl rozdělat oheň. Před opékáním špekáčků se všichni dělili o zlaté čokoládové dukáty. O program se postarali vedoucí od oddílů HOP (Hrádecký oddíl Policie), Rychlonožky, Lesníček a Slůňata. Třicítka účastníků v dobré náladě a pohodě dorazila do Hrádku v odpoledních hodinách.

Vlasta Vasková, Pionýr Hrádek

Ples „Na Vlnách“ zábavy

Kopřivnice

18. ročník pionýrského plesu 17. února v Závišicích u Kremlů byl letos něčím zvláštní a přesto takový, jak jej dobře známe. Maškarní veselí ve stylu „Na vlnách“ na podporu činnosti dětských oddílů a letní činnosti se tak stalo opět nezapomenutelným zážitkem.

Páteční večer začínal pro většinu organizátorů již ráno. Hlavně proto, že dvacítka dobrovolníků, kteří chtěli svým dílem přispět k podařené akci, pracovala na přípravě všemožných pochutin, chlebiček, jednohubek, špízů, guláše nebo buchet a zákusků. Večer pak hostů na letošní ročník dorazilo přes 120.

Úvod programu patřil žongléřskému vystoupení, které žongléři upravili v námořnickém stylu, aby byli s návštěvníky na jedné „vlně“.

Následovaly taneční bloky. Dalším z vystupujících byl taneční soubor Hareem, který není na plese žádným nováčkem, a všem návštěvníkům vystupující ženy pěkně zavlnily svými boky. Mezi novinky patřil malý bar Paluba, který na rozdíl od toho horního, Můstku, nabízel míchané nápoje, hot-dogy a voňavé porce guláše a odtud také do sálu vyplouvala malá plachetnice pod velením svůdných kapitánek, které obsloužily pohodlně i sedící mořské vlky.

Nechyběla bohatá tombola s hlavními cenami v typicky outdoorovém stylu.

V druhé půli večera přišlo na řadu přímo mistrovské vystoupení taneční skupiny Thara, pod vedením paní Břuskové, která nejen za svůj choreografický, ale i taneční um sbírala v poslední době zlaté medaile na mistrovství ČR, a není tajemstvím, že její soubor se také kvalifikoval na mistrovství světa. Nejprve přišel na řadu tanec s lehkým nádechem orientu s pestrými kostýmy a poté netradiční irský tanec s jemným přízvukem stepu. Ke slovu se dostal také oblíbený srdíčkový tanec pohádkových dvojic a hry, které k pionýrům prostě patří.

Závěr předpůlnočního programu nám okořenila příborská skupina tradičního brazilského tanečně-bojového umění Capoeira. O půlnoci došlo na vyhlášení nejlepších masek a slosování vstupenek o ceny, které vítězové obdrželi v podobě vzkazu v láhvi.

Jakub Trnčák, Pionýr Kopřivnice

Karnevalový rej

I letos Švermováček ve spolupráci se školou ve Švermově Hnidousích uspořádal tradiční karneval. V pátek 17. února se sešlo v tělocvičně na 80 dětí a 50 rodičů, babiček, dědečků a tetiček.

Tolik lidí snad tělocvična ještě nezažila. Do tance nám hráli Šmoulové, Maxim Turbulenc a další hudba. Rej byl doprovázen dvěma spacími skřítky. Děti si užily spoustu her, ve kterých získaly sladké drobnosti. Největší radost ale měly z barevných balónků.

Jako každý rok jsme vyhlašovali i nejlepší masku, ale rozhodnout jsme se letos neuměli, tak každá maska dostala čokoládičku. Snad nejoriginálnější byl Titanik, ve kterém byl schovaný malý chlapec. Další masky jako byly čarodějky, princezny, piráti, andělé, víly, požárníci, kostry, mušketýr, kočička, klauni, žába, Pat a Mat, sluníčko a spousta dalších a všechny byly krásné.

Účastníci se mohli během tance občerstvit minidortíky a zapít je limonádou. Na závěr byla tombola. Každý účastník vyhrál nějakou drobnost nebo koláč či rohlík z místní pekárny. Nikomu se ani nechtělo domů, ale čas se naplnil a unavené masky si musely jít odpočinout. Tak zase příští rok se těší spací skřítky.

Švermováček, Kladno

Maškarní bál

Horní Bříza

PS Horní Bříza uspořádala v neděli 26. 2. na závěr jarních prázdnin tradiční dětský maškarní bál. Kolem pěti desítek dětí předškolního věku a prvního stupně si dalo sraz v jídelně základní školy. Jejich starší kamarádi – děti z oddílu Větrník – zajistily soutěže, za které bylo možno získat hrací peníze, za něž bylo možné nakoupit nějakou zajímavou cenu. Pomáhaly i maminky oddílových dětí. K poslechu i k tanci hrál DJ Láďos (Ladislav Čech).

24. Hornobřížský puchýř

Od pátku 9. 3. do neděle 11. 3. pořádala PS Horní Bříza tradiční turistický pochod Hornobřížský puchýř. Centrem se stala Masarykova základní škola, odkud každý den směřovaly kroky 979 turistů do severního Plzeňska.

Na pátek organizátoři připravili dvě trasy severním směrem. Osm a dvanáct km vede do obce Tatiná, Stýskaly a Žilov.

Sobota nás zavedla na východ. 50 a 35 km trasa nás přivedla k řece Berounce. Všechny ostatní trasy na Hromnické jezírko a dvůr Bykov byly odvozeny od nejdelších tras (6, 10 a 19 km).

Na cestě bylo umístěno několik kontrol, kde se potvzoval průchod účastníků. Tradiční bufet, zajišťovaný SDH Horní Bříza, se stal vyhledávaným místem občerstvení i odpočinku znavených pochoduujících. V sobotu byla vyhlášena i nejvzdálenější účastnice, turistka z Japonska, která je v České republice na návštěvě.

Pro kolektivy pochoduujících byly připraveny i ceny v podobě pohárů. Nejpočetnější kolektiv vyslal KČT Tachov (36 členů). Sobotní den ale neskončil příchodem do cíle. Večerní program vyplnila country skupina Bobelin.

Poslední den putování mířil na jih s možným výstupem k rozhledně Krkavec. Byly připraveny jen 3 trasy (6, 13 a 19 km). I tento den se sešli příznivci i z Rakouska, Německa, či Maďarska.

Jaroslav Novák, PS Horní Bříza

Všechno nejlepší!

- 2. 4. slaví své 50. narozeniny Alena Košařová ze 78. PS Skalka (Pražská OP).
- 9. 4. slaví své 65. narozeniny Ivana Žemličková z PS Protivín (Jihočeská KOP).
- 11. 4. slaví své 65. narozeniny Vlasta Hanousková z PS Radost Košetice (Jihočeská KOP).
- 11. 4. slaví své 60. narozeniny Ing. Luboš Mach ze 73. PS Vodovod (Pražská OP).
- 12. 4. slaví své 60. narozeniny Zdeněk Jelínek z PS Jana Žižky z Trocnova Čáslav (Středočeská KOP).
- 13. 4. slaví své 65. narozeniny Pavla Dudová z PS Přátelství (Moravskoslezská KOP).
- 18. 4. slaví své 65. narozeniny Helena Nevoralová z 10. PS Veverská Bítýška (KOP kraje Vysočina).
- 19. 4. slaví své 60. narozeniny Helena Kühnelová z PS Osmička (Středočeská KOP).

Všem gratulujeme a přejeme vše dobré!

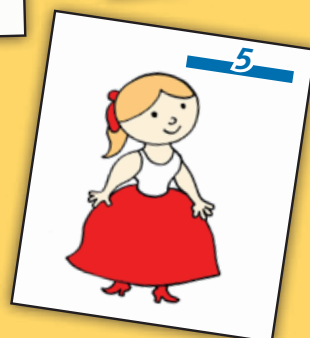
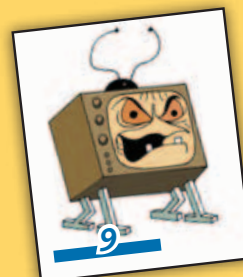
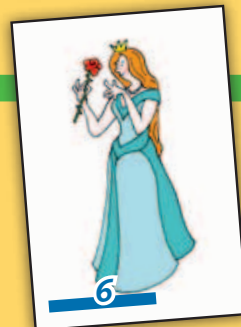
Bylo, nebylo

Za devatero horami, devatero řekami a třináctero kraji bylo jedno Ústředí Pionýra. Jako každý rok i tentokrát tu zavládlo s blížícím se pálením čarodějnic napětí a nejistota. Jaké budou ztráty? To se rozhodla zjistit redakce Mozaiky – jaké ale bylo naše překvapení, když jsme zjistili, že namísto čarodějnic se do Shrekovy bažiny, stejně jako ve filmu, stahují všemožné pohádkové postavičky. Kdo ví – možná jsou některé z nich jen převlečené čarodějnice – zkusíte uhodnout, kdo je kdo? Přiřaďte správně čísla postaviček ke jménům a napište na mozaika@pionyr.cz.

První, kdo uhodne správnou odpověď, vyhraje pionýrské tričko dle vlastního výběru.

- Kateřina Brejchová
- Irena Černá
- Zuzana Daňhelková
- Zuzana Hlávková
- Libuše Nejedlá
- Anna Nováková
- Iva Šafaříková
- Martin Bělohlávek
- Jindřich Červenka
- Matěj Feszanicz
- Jakub Kořínek
- Jiří Let
- Jakub Štástka

Ilustrace dle pohádkových předloh: Jaroslav Dostál

Krátce z ústředí:

- Kytičky nějak vadnou...
- Martin Bělohlávek se rozloučil se svým počítačem (naštěstí dočasně).
- Neznámému lupiči se v Lounech zalíbilo.
- Dobrodružství na míru začíná být vskutku dobrodružné...
- Na ústředí se začínají hromadit papíroví ptáci a další podobná havěť.
- Organizačnímu tajemníkovi Klíčení vypověděly službu klíče (od auta).
- Jaro vtrhlo na ústředí převlečené za virózu.
- Jakub Štástka ztratil propisku, kterou dostal k Vánocům!
- Oblastní porady se blíží ke konci – v dubnu bude jen jedna poslední.
- Všichni držíme palce nově zasažené květině Zuzany Daňhelkové, v zájmu rostliny i majitelky vás prosíme, abyste se přidali.
- Děkujeme členům za to, že se zaregistrovali!

S nadhledem

Proč má pan prezident poradce? Aby měl komu radit...

Dva instalatéři – mistr a učeň – jdou společně opravovat ucpaný kanál. Mistr se s hlubokým nádechem ponoří do splašků. Po půl minutě se vynoří, řekne si učedníkovi o hasák a zase zmizí

pod hnědou hladinou. Po další minutě se vynoří, vyžádá si kladivo a opět se zanoří. Po dvou minutách se objeví, od učně si vezme šroubovák a s dalším nádechem zmizí z očí. Po třech minutách se vynoří se šťastným úsměvem a povídá učni: „Pořádně se dívej a uč, nebo budeš nadosmrť jenom podávat nářadí!“

Ťuk, ťuk...

„Kdo je tam?“

„Tady Svědci Jehovovi.“

„Co chcete?“

„Přišli jsme si popovídat.“

„A kolik vás je?“

„Dva.“

„No tak si popovídejte.“

Je něco nového ve vzdělávání v Pionýru?

Jsou nějaké změny? Kde zjistím potřebné informace o vzdělávání v Pionýru?

To jsou otázky, které vás možná někdy napadly a na které bych chtěla tímto článkem odpovědět.

Ano, změny ve vzdělávání jsou! Od 1. března 2012 je v platnosti novela Směrnice pro přípravu a vzdělávání v Pionýru. Směrnice je zestihlená, neobsahuje tolik stránek. Neznamená to však, že by byla bez pravidel, benevolentnější, nebo snad, že by postrádala zásadní informace, které jsou nutné v každé směrnici.

Nová směrnice je jasnější, přehlednější, každý se v ní ihned zorientuje a vyhledá potřebnou informaci. Součástí směrnice jsou přílohy, které jsou rozděleny do jednotlivých oblastí podle obsahu. Máme tedy přílohy obsahové, organizační, vzory dokumentace a různého obsahu nebo aktuálnosti.

V čem je směrnice nová?

Novinek můžeme zachytit hned několik. Změny vychází z aktuálnosti, ze zkušeností a z potřeb Pionýra. První takovou změnou je fakt, že Krajská organizace Pionýra musí požádat o obnovení rozhodnutí předložením nové žádosti VV ČRP jen v případě změny obsazení funkce garanta pionýrského vzdělávacího centra /dále PVC/. Ve směrnici je dále uvedena možnost, že po dohodě příslušných krajských organizací může PVC zajišťovat činnost pro více KOP. Tuto možnost určitě přivítají „malé“ kraje, které nemají tak vysoký požadavek od svých dobrovolníků na vzdělávání nebo díky nízkému počtu účastníků vzdělávacích kurzů není ekonomicky únosné realizovat takové kurzy. Je zde tedy zajištěna možnost nabízet pionýrům vzdělávací aktivity. Ve směrnici se také neopomnělo na osvědčování dobrovolnické práce. V návaznosti na Evropský rok dobrovolnictví bylo zahájeno vydávání takových osvědčení – vystavit je mohou v součinnosti předseda KOP a garant PVC. Toto osvědčení je možno vystavovat na základě žádosti dobrovolníka. Každá žádost se bude individuálně posuzovat a na základě posouzení bude či nebude osvědčení vystaveno (více na straně 4).

Další důležitá změna, která se ve

směrnici objevuje, se týká dobrovolníků – držitelů kvalifikace instruktora, kteří dovršili 18. rok svého věku.

Dovršením tohoto věku ztrácí kvalifikaci instruktora. Chtějí-li pracovat na pionýrských skupinách, ale na oddílové vedoucí se „necítí“, chtějí pracovat na pionýrských táborech, ale nemají kvalifikaci, pak pro ně směrnice nabízí možnost proškolení v oblasti BOZP a tím pádem i možnost zapojení do výchovné činnosti s dětmi. Stále jsou na úrovni kvalifikace instruktora, ale s patřičnou právní odpovědností, kterou přináší jejich plnoletost.

Největší změnu přináší směrnice v oblasti akreditovaného vzdělávání – rekvalifikačních kurzů. Tato část vzdělávání je realizována na základě Pokynu garanta ÚPVC. Pokyn garanta ÚPVC dává jasná pravidla a mantinely pro oblast tohoto vzdělávání. Tento dokument vznikl na základě udílení akreditace každého vzdělávacího programu v různých časových intervalech. V případě, že by podmínky tohoto vzdělávání byly zapracovány do směrnice, pak při každé změně akreditační komise by musela být i provedena změna ve směrnici. Z toho vyplývá, že by každé 2 – 3 roky muselo dojít ke změně ve směrnici a tím pádem k novému schvalování její novely.

Novelu směrnice, včetně příloh, mají

všichni pionýři k dispozici na Servisu Pionýra v záložce vzdělávání. Myslím, že každý náš dobrovolník by měl mít přehled o změnách, novinkách, měl by být informován. A o to mi v tomto článku šlo. Poskytnout informaci, která je důležitá, protože se týká oblasti, která je, dle mého mínění, v Pionýru prioritní.

V minulém čísle Mozaiky jsem psala a informovala čtenáře o typech vzdělávání a zejména upozorňovala na neformální vzdělávání. Pionýr umožňuje svým dobrovolníkům vzdělávat se především v oblasti neformálního vzdělávání. Nová směrnice udává mantinely a pravidla, ale na druhou stranu umožňuje alternativní formy a zařazuje řadu vzdělávacích metod, které napomáhají k zajímavému a pro účastníky vzdělávacích kurzů, efektivnímu vzdělávání. Jde jen o vůli, schopnosti a chuť garantů PVC KOP a lektorů jednotlivých lektorských sborů, aby nabídli zájemcům zajímavé a přínosné vzdělávání.

Ludmila Kočí

garantka Ústředního pionýrského vzdělávacího centra
Ilustrační foto: archiv Pionýra

Kouzelná Narnie

Představování vydaných etapových her a vybraných námětů a ukázek z nich pokračuje hrou nazvanou Kouzelná Narnie.

Připomínáme, že všechny hry si můžete stáhnout v Servisu Pionýra (Ke stažení – publikace).

Pohádkové dobrodružství v kouzelné říši Narnii (podle slavné předlohy C. S. Lewise) bude jistě neopakovatelným zážitkem pro menší, ale i větší děti. Táborníci nejprve objeví zázračnou zemi Narnii, skrytou za starou šatní skříní, a tím vstoupí do napínavého příběhu, v němž sehraji hlavní roli. Za pomoci moudrého lva Aslana se utkají se zlou ledovou královnou, která Narnii přikryla sněhem. Přestože oddílly mezi sebou soutěží, sdílejí i společného nepřítele, což rozvíjí kolegiálníitu mezi soupeři.

Autory hry jsou Ludmila Šedivá a Robert Maule z PS Dubí.

V království Ňoumů (noční hra) Na nástěnce pro děti:

Čaroděj sedí u ohně a neviditelným Ňoumům vypráví příběh, ve kterém jim radí, jak postupovat proti bojovníkům ledové královny. Kdo si zapamatuje nejpřesněji jeho zařikávání, zachrání prince.

Příprava hry:

Vedoucí (čaroděj) si najde místo v lese. Než přijde první oddíl, tak se v místě, kde bude čaroděj předčítat, schovají další dva pomocníci.

Pravidla hry:

Celý oddíl se nehlučně doplází k čaroději a poslouchá pozorně následující text, který čaroděj předčítá. Snaží

se zapamatovat vše co nejpřesněji. Přitom si dává pozor na pomocníky čaroděje, kteří vydávají skřeky a snaží se vyprovokovat hráče k pohybu. Pro hráče platí, že každý pohyb upozorní pomocníky. Pokud se nějaký hráč pohne, může ho pomocník poslat zpět a hráč musí znovu dojít k čarodějovi. Doba čteného textu je 30 sekund. Pak se nehlučně oddíl vrátí zpět do tábora. V táboře začne druhá část úkolu – přesně zapsat čtený text.

Cíl hry:

Cílem je bezchybně napsat text.

Bodování:

Bodují se zapomenutá slova v textu.

Pomůcky:

Louče, kniha s textem, kostýmy.

Boj o Narnii

Na nástěnce pro děti:

Konečně se nám podařilo doplout k břehům Narnie. Čekal nás boj s ledovou královnou a jejími vojsky. Ale my jsme doufali, že Aslan naše životy bude střežit a princ Petr se svými lidmi a naší pomocí dobude hrad ledové královny a konečně usedne na svůj trůn.

Příprava hry:

V terénu si vyznačte dva soustředné kruhy, menší o průměru cca 5m, větší cca 10 m. K vyznačení lze požit provazy nebo větve.

Popis hry:

Hráči se postaví na start vzdálený od kruhů cca 20 m. Na startu je pro každý oddíl jeden vedoucí, který svým dětem navazuje na pravou ruku nad rameno fáborek. Uprostřed kruhů je další vedoucí, který navazuje týmu královny (ostatní vedoucí) fábořky také na pravou ruku. Vedoucí zároveň dohlíží na to, aby hráči, kteří dobyli hrad (proběhli do středu kruhu), dostali vždy po jednom korálku. Menší kruh je neutrální pro všechny hráče. Prostor mezi kruhy je neutrální půda pro tým ledové královny. Ostatní prostor je bojiště. Za neutrální se považuje

ETAPOVÉ HRY

Ludmila Šedivá, Robert Maule

Kouzelná Narnie

i prostor (cca 5 metrů) okolo startu, kde vedoucí navazují dětem fábořky. Hráči si navzájem strhávají fábořky s ruky, přitom nesmí dojít k fyzickému kontaktu. Hráč, který má stržený fábořek, musí jít ke svému navazovači a ten mu dá nový.

Cíl hry:

Donést pro svůj oddíl co nejvíce korálků.

Bodování:

Počítá se počet korálků za celý oddíl.

Pomůcky:

Provazy, korálky, fábořky.

Pozn.: Běhá se – pozor na astmatiky!

Opravdu dobrý tábor – zapojte se!

Pionýrský informační projekt **Opravdu dobrý tábor** je tu už osmým rokem. Přináší nejen informace a rady pro děti a rodiče, jako například jak vybírat tábor, jak poznat dobrou volbu, na co se ptát, na co si dát pozor. Součástí projektu je i nabídka pionýrských táborů, ve které může být i ten váš. Stačí jej „přihlásit“. K vložení tábora můžete použít např. odkaz v Servisu Pionýra, případně pište na opravdu@dobrytabor.cz.

Přihlaste se také do soutěže etapových her!

Své zpracované celotáborové, ale i celoroční či jiné etapové hry můžete přihlásit do tradiční pionýrské soutěže. Vítězové získají příspěvky na činnost.

Více informací na cetek.pionyr.cz.

Pionýr musí dělat činnost, která děti baví

Pionýrské rodinné stříbro: „Nesmrtelné“ oddíly a skupiny III/8

1. pionýrská tábornická skupina „Táborník“ vznikla 1. 9. 1992. Tehdy měla jeden oddíl s 15 členy. V roce 2011 měla 300 registrovaných členů a kolem 200 členů docházejících do klubů. Letos vyčlenila sekci „Florbal“ do samostatného pionýrského centra „Florbalová akademie Mladá Boleslav“ – zde bylo 250 členů a 400 docházelo do klubů. Pracuje v Mladé Boleslavi, Brandýse nad Labem, Hlušicích, Dolním Slivně, Všejaněch, Kuřívodech, Týnci nad Labem, Kamenném Zboží, Žehrově a Bakově nad Jizerou. Spravuje 12 kluboven a městský areál pro dětské organizace „Betonárka – Radouč“.

Asi největší PS v ČR

„Po skončení vojenských studií v Košicích jsem ve Staré Boleslavi začal hledat pionýry. V Košicích jsem byl vedoucím oddílu a předsedou městské pionýrské revizní komise. Až po stěhování do Mladé Boleslavi jsem našel kontakt na PS Sever a stal se se svým kamarádem Mirkem Matějcem vedoucím turistického oddílu. Po roce jsem byl zvolen i předsedu okresní rady,“ vzpomíná statutární, tedy vlastně skupinový vedoucí Ing. Tomáš Suchý (45 let), někdejší voják z povolání v Armádě ČR, nyní ředitel 6. ZŠ a MŠ v Mladé Boleslavi.

1. 9. 1992 jeho oddíl založil vlastní skupinu. „Byli jsme mladí a měli trochu jiný pohled na vedení skupiny, akcí a táborů,“ vzpomíná dál. V té době zejména v menších místech začaly zanikat některé skupiny. Boleslavská ORP našla řešení: rozhodla rušit PS, ale zachovávat místo nich samostatné oddíly. A 1. PTS Táborník měla odvahu tyto oddíly přijmout a řídit. „Neztratili jsme tak ani mnohé lidi, ani děti a hlavně kontakty na obce a města v regionu. A tak nám začaly růst počty oddílů i členská základna“, dodává Tomáš.

Jak rozvíjet PS?

1. PTS Táborník je rozdělena do sekcí Airsoft, Modeláři, Kultura, Sport. „Nejvíce členů měla PS v r. 2010 – přes 500. To už se nedalo řídit, ani finančně zabezpečovat. Proto jsme největší

část, florbalové oddíly, přesunuli do Pionýrského specializovaného centra,“ vysvětluje vznik dalšího pionýrského celku Tomáš.

„Základem skupiny jsou děti, proto Pionýr musí dělat takovou činnost, která děti baví. i když v posledním období zaznamenáváme i rostoucí nechuť dětí k jakékoliv činnosti. PS se přesto dá vlastně rozvíjet lehce, vytipovat zajímavé aktivity, které v regionu nejsou, sehnat vedoucího a rozjet oddíl,“ svěříje své zkušenosti šéf asi největší české PS.

V současné době má PS oddíly v sedmi městech a obcích regionu. „Řízení není zas tak složité, měsíčně se schází vedení skupiny, ostatní informace jdou přes internet, skype a telefony. Ztrácíme však v posledních letech malé obce, protože lidé stárnou a moc nových dětí tam již není. Odešel nám po 20 letech velký oddíl v České Lípě, vytvořil si vlastní sdružení. V současné době máme v obcích rozpracovány tři nové oddíly, uvidíme, jak to dopadne.“ svěříje své zkušenosti z velké skupiny její šéf.

Táborníci bez táborové základny

„Často jsem slyšel od lidí okolo mě, že nemůžou vést oddíl, protože mají hodně práce. Je to úsměvné, když člověk ví, kolik hodin prosedí u televize a jinde. Vést třeba modelářský oddíl je jedna dvě hodiny týdně,“ konstatuje Tomáš, ale dodává: „Ne vždy je to samozřejmě tak jednoduché. Čas členů vedení PS je čím dál víc nabitý. Naši vedoucí jsou až na pár výjimek ve věku 20 – 35 let, profese různé a části

1. oddíl

vedoucích přibýly i nové rodičovské povinnosti.“

Paradoxně – skupina s názvem Táborník má vlastně jen jeden v pravém slova smyslu tábornický oddíl, podle Tomáše Suchého Orlíky ze Žehrova. Ale právě tyto oddíly vyžadují opravdu spoustu času.

PS Táborník v přijatelném okolí sídla nemá ani vlastní táborovou základnu. Ale našťastí: „V letech 1993 – 1994 jsme navázali družbu s PS Starý Plzenec,“ (Tomáš sám je z Plzně a v Kamensku u Blovic měla jeho rodina chatu a plzeňská PS táborovou základnu). „Zde se našim velkým vzorem stal, žel již zesnulý, vedoucí PS Franta Křížek. Kontakty, i když v ne tak velké míře jako za Franty, máme dodnes,“ vysvětluje Tomáš.

Záruka zázemí

1. PTS Táborník prošlo za 20 let cca 10 000 dětí. Mnozí jsou dnes v různých místech a postech a boleslavským pionýrům drží palce a pomáhají. Třeba i náměstek primátora. Tomáš sám je v zastupitelstvu Mladé Boleslavi. Někdejší členové jsou zastupiteli a členy odborných komisí i v dalších obcích. Proto je její velikost, zázemí i vztah k pionýrům na Boleslavsku takový, jaký je.

Karel Krτίčka-Krtek,
foto archiv 1. PTS Táborník

Svět bohatne, chudých přibývá I.

Mávnutí motýlích křídel může vyvolat hurikán na druhé polokouli, zájem a všímavost jednotlivců dokáže pomoci lidem na opačném konci světa a cosi změnit i v nás.

Střední třída v Evropě a rolníci v Africe čelí stejnému problému: globální pravidla hry jsou nastavená v jejich neprospěch, těží z nich poměrně úzká, nejbohatší elita lidstva. Tvrdí to alespoň německý politický filozof Thomas Pogge, který se na Yaleově univerzitě specializuje na výzkum globální spravedlnosti.

V tomto čísle Mozaiky vám přinášíme některé jeho myšlenky z rozhovoru, který s ním udělal Tomáš Lindner z Respektu. Text je tak rozsáhlý, že ho i po značném krácení uvádíme rozdělený na dvě pokračování.

Evropa i Spojené státy mají hospodářské problémy, Číně, Indii, Turecku i řadě afrických států se daří. Znamená to, že globalizace vede k větší rovnosti a spravedlnosti?

Ne, jen se mění povaha nerovnosti. Od kolonialismu až do poloviny devadesátých let se stále zvyšovala nerovnost mezi státy, mezi jejich různým tempem ekonomického růstu. Teď mnohé rozvojové země skutečně rostou rychleji než západní ekonomiky, fenoménem dneška je ale všude na světě zvyšování vnitrostátní nerovnosti. Třeba v Africe vzniká jakási střední třída a současně podmínky těch nejchudších jsou stále horší. Dochází k tomu prakticky všude, celková míra nerovnosti na světě tedy stoupá a značnou zodpovědnost za to nesou globální pravidla.

proto ti úplně nebohatší získali větší vliv nad utvářením pravidel našeho soužití. Vy a já patříme i v Evropě k relativně privilegovaným jedincům, a přesto nemáme na tato rozhodnutí skoro žádný vliv. Nejchudších 75 procent obyvatel planety už vůbec žádný a přitom se jich tato pravidla bytostně dotýkají. Vzniká tak systém, který jasně zvýhodňuje ty úplně nejbohatší.

O jaká data svůj názor opíráte?

Když planetu rozdělíte na dvacetiny podle příjmů, tak uvidíte, že všech 19 chudších dvacetin v letech 1988 až 2005 trátilo, jen nejbohatší dvacetina zvýšila svůj podíl na celkovém bohatství ze 43 na 46 procent. Pětiprocentní elita dnes vlastní skoro polovinu světového bohatství. Není to tedy už přímo Západ, který by prosazoval své zájmy na úkor ostatních. Je to globální elita, která žije všude na světě – nejčastěji stále v Americe a v Evropě, ale také v Brazílii, Indii, Číně a jinde. Není nutně loajální k žádnému národnímu státu.

Pravidla globální elity

Různé kampaně apelují na to, abychom se cítili spoluodpovědní za chudobu ve světě. Nesu ale jako vcelku běžný Čech nějaký podíl viny na situaci nejchudších?

Možná jiný, než si myslíte. Naše vlády pomáhají udržet nadnárodní pravidla, která jsou nastavená v náš prospěch a pro chudé jsou nevýhodná, dokonce neustále snižují jejich podíl na světovém bohatství, jak už jsem o tom mluvil. Za podobu tohoto nadnárodního řádu jsou zodpovědné státy a skupiny států, jež mají největší vliv na jeho utváření – například Evropská unie. Vzhledem k tomu, že žijeme v demokraciích, mají občané, tedy i Češi nebo Němci, konečnou zodpovědnost za tato pravidla, která evropské vlády prosazují naším jménem.

Nemůže rostoucí nerovnost být výsledkem třeba technologických změn, které prostě někdo s nejlepšími startovními podmínkami dokázal

nejlépe využít? Dá se prokázat, že tato stoupající nerovnost je produktem konkrétních pravidel, jež někdo vědomě upravil ve svůj prospěch?

Rostoucí nerovnost je každopádně podezřelou indicií, že se něco takového děje. Dokázat to můžeme třemi způsoby. Můžeme se konkrétně podívat na některá pravidla a analyzovat, kdo z nich má prospěch a kdo na nich prodělá. Na půdě Světové obchodní organizace (WTO) se třeba prosadila protekční regulace v obchodě s bavlnou, takže chudé země nemají volný přístup na západní trhy. Můžeme poměrně přesně spočítat, jaký z toho mají prospěch některé sektory západní ekonomiky a o kolik ročně přicházejí chudé státy.

...

A třetí způsob?

Můžete si také všimnout toho, co naopak nebylo na půdě WTO vůbec zregulované, třeba dodržování minimálních pracovních standardů. To vede k tomu, že některé státy zvyšují svou konkurenci tím, že mají co nejnížší ekologické a sociální standardy a co nejnížší mzdy. To přece také mohlo být zregulované, kdyby prioritou byla životní úroveň chudých lidí.

...

Nejhorší však je, že každá skupina lidí, jež se v kterékoli rozvojové zemi prohlásí za vládcé, může prodávat přírodní bohatství této země a jménem celého národa se zadlužit v zahraničí. To je přece neuvěřitelné privilegium, které by vůbec nemuselo existovat. V Evropě konzumujeme suroviny, jež importujeme třeba z afrických zemí. Kdo nám je ale prodává? Jsou to často vlády, které nemají vůbec žádnou legitimitu, vůbec nehájí zájmy občanů. Jak získaly vlastnická práva na tyto suroviny? Jsou to mnohdy kradené zdroje – přístup k nim získáváme od vlád, jež se k moci dostaly převratem, válkou, podvody, a pomáháme je tak udržet. Přece když přijdu se samopalem do obchodu a převezmu nad ním kontrolu, tak ještě nemám právo prodávat zboží z tohoto supermarketu.

pokračování v následujícím čísle

Co tím myslíte?

Globální pravidla vznikají úplně jinak než na národní úrovni. Tam když se v parlamentu schvaluje nějaký zákon, tak se o tom v ideálním případě diskutuje v novinách, můžeme kontaktovat svého poslance a zjistit si jeho postoj, můžeme o tom napsat článek, demonstrovat. Mezinárodní pravidla však vznikají za zavřenými dveřmi. Občané nemohou jejich utváření vůbec ovlivnit. Nevíme, kdo a jak hlasoval, kdo a co prosazoval. Děje se to příliš daleko, nemáme přesné informace, témata jsou velmi komplikovaná. Ale současně existují mocné lobbistické firmy, které dokážou situaci analyzovat a prosazovat své zájmy na mezinárodní úrovni. Právě

Všeobecná Cimrmanologie

V dubnu máme trochu aprílové nálady, a proto přinášíme humornější kvíz pro znalce Járy Cimrmana a jeho díla. Takže se dobře bavte při určování správných odpovědí a pokud neznáte, doporučujeme si jeho hry znovu poslehnout či přímo vidět naživo.

1. Jak oslovovala v dopise dcera hospodského vězně Kulhánka, č. 21?

- a) Vy mé pruhované štěstí!
- b) Pij!
- c) Pyj!

2. Jak zdůvodnil stevard ve hře Vražda v salónním coupé, proč v zastávkách zamyká záchodky?

- a) Aby mu do vlaku nenalezli Maďaři s uhry.
- b) Aby cestující nenechávali ve stanici šrapnely.
- c) Erěš piklůš neměči, huňád cépeň kámoš. A kromě toho ōrémů.

3. Jaký mučicí nástroj si ke své tortuře vyvolil Veverka z Bitýšky?

- a) albánskou rukavici („A jéje, tírana!“)
- b) kubánské kleště („Kastraci né!“)
- c) souboj

4. Výprava prvního Čecha Karla Němce na severní točnu ve chvíli nejvyšší nouze snědla:

- a) psy
- b) berana
- c) housera
- d) krysu

5. Pan baron Úvalský von Úvaly u Prahy si libuje, „Jak je krásné, mít svou rodinu“ (Afrika)

- a) Ano.
- b) Ne.
- c) ...takhle hluboko pod sebou!

6. Jak se původně jmenoval Eda „Erste Fall“ Wasserfall? (Švestka)

- a) Vodopád
- b) stejně
- c) Durchfall

7. Koho česká nebeská rada vyvolila za budoucího vůdce národa? (České nebe)

- a) Ericha Fiedlera.
- b) Tomáše Jana Masaříka.
- c) Járu Cimrmana.

8. Co říká, že udělá svatý Václav, čeho že se nemusíme bát? „Nebojte,...“ (České nebe)

- a) Nedám!
- b) Dám!
- c) Cože?

9. Kde stojí Kuzma Kuzmič? (Záskok)

- a) Kuzma Kuzmič stojí tady!
- b) Kuzma Kuzmič stojí támhle!
- c) Kuzma Kuzmič tady nestojí!

10. Kdy přesně přišel Cimrman do Liptákova?

- a) Nemusel přicházet, už se tam narodil.
- b) V Liptákově nikdy nepobýval.
- c) Na jaře – v létě roku 1906, plus mínus 200 let.

11. Jaký je Cimrmanův vztah k náboženské víře?

- a) Byl zarputilým monologistou.
- b) Ctil pouze jedenácté přikázání.
- c) Byl tak velkým ateistou, až se bál, že ho Pán Bůh jednou potrestá.

12. Měl Jára Cimrman sourozence?

- a) Měl starší sestru.
- b) Neměl.
- c) Měl geinálního dvojníka.

13. Přemysl Hájek, vechtr ve výslužbě, před lety zasadil švestku vlastníma... ústy! A hnojl ji, Kamile, vlastníma...?

- a) rukama.
- b) hnojivem.
- c) to už nedořekl, musel Patkovi pomoci se šraňkami.

14. Proč se německému inženýrovi Wagnerovi nepodařilo rafinovat cukr? (Úspěch českého inženýra v Indii)

- a) Protože mu to překazil plukovník Colonel.
- b) Das ist doch die erste Phase!
- c) Protože ho předběhl český inženýr Vaněk.

15. Kdo to byli Adalbert Kolínský a Eliška Kutnohorská?

- a) Úspěšní skladatelé her pro Národní divadlo.
- b) Oblíbení spisovatelé Ladislava Stroupežnického.
- c) Jára Cimrman.

16. Jaký byl podle mamky Žilové taťka? (Akt)

- a) Taťka byl strašný!
- b) Taťka byl hrozný!
- c) Taťka byl strašný Láďa!

1A, 2B, 3A, 4C, 5C, 6A, 7B, 8A, 9B, 10C, 11C, 12A, 13B, 14B, 15C, 16B
Správné odpovědi:

1. 4. 1922 zemřel ve vyhnanství na Madeiře dosud poslední český král Karel I., rakouský císař, poslední panovník Rakouska-Uherska (narodil se 17. srpna 1887). Hovořil dobře česky. Často a rád pobýval v Čechách (studoval v Praze, vojenskou službu absolvoval v Brandýse nad Labem, pobýval ve Staré Boleslavi, na zámku v Zákupích aj.). Přestože nebylo vyhověno jeho žádosti o azyl v nově vzniklém Československu, o který žádal, osud a vývoj v Českých zemích mu ležel na srdci a on, na smrt nemocný, „modlil se za český národ“, až do posledních dnů svého nedlouhého života.

2. 4. 1982 argentinské speciální jednotky bez většího odporu dobyly hlavní město Falkland Port Stanley a odzbrojily místní posádku. Tímto nepřátelským aktem do územní sféry Spojeného království zahájily válku o Falklandy.

3. 4. 1912 se narodila česká herečka Jiřina Štěpničková (zemřela 5. září 1985).

4. 4. 1832 se narodil český architekt (např. autor návrhu Národního divadla a Rudolfiny) Josef Zítka (zemřel 2. srpna 1909).

4. 4. 1882 se narodil český kubistický malíř, jeden z nejdrážej prodávaných českých autorů, Emil Filla (zemřel 7. října 1953).

4. 4. 1932 se narodil ruský režisér Andrej Tarkovskij (zemřel 19. prosince 1986).

5. 4. 1992 začalo obléhání Sarajeva, které je považováno za jedno z nejdelších obléhání moderního válečnictví.

8. 4. 1912 se narodil Jozef Gabčík, československý voják, který v rámci Operace Anthropoid provedl atentát na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha (zemřel 18. června 1942).

10. 4. 1912 vyplul z přístavu Southampton na svou první plavbu za oceánský parník Titanic.

11. 4. 1792 byla ve Francii vynalezena gilotina.

12. 4. 1012 na český knížecí stolec nastoupil vládu kníže Oldřich.

12. 4. 1962 se narodil slovenský zpěvák Pavol Habera.

13. 4. 1912 se narodil František Běloun, český učitel matematiky a deskriptivní geometrie – pomocník řady studentů středních a vysokých škol (zemřel 4. srpna 1992).

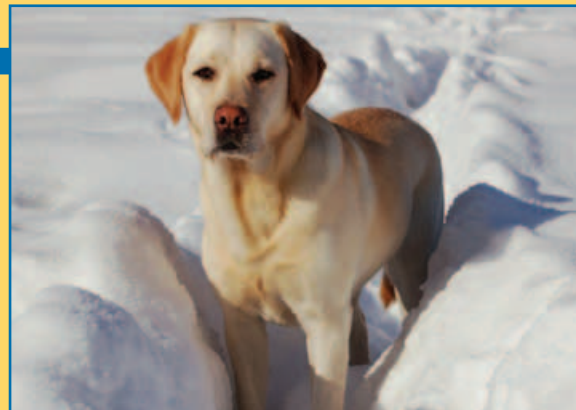
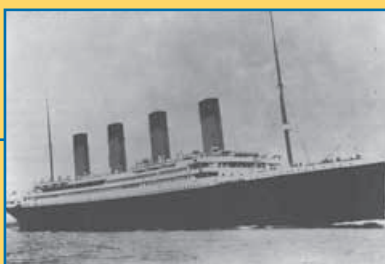
14. 4. 1912 parník Titanic na své první plavbě přes Atlantik narazil na ledovou kru. Další den kolem 2.20 ráno se potápí.

14. 4. 1922 se narodila Stella Zázvorková, česká herečka (zemřela 18. května 2005).

15. 4. 1452 se narodil italský polyhistor Leonardo da Vinci (zemřel 2. května 1519).

24. 4. 1942 se narodila Barbra Streisand, americká herečka a zpěvačka.

27. 4. 1452 byl zemským správcem Českého království zvolen Jiří z Poděbrad.

Proč psům nevaří sněh?

Japonští vědci našli odpověď na otázku, proč psům ve sněhu není zima a nezebou je nohy. Studovali psi tlapy pod mikroskopem a zjistil, že v nich jsou žíly a tepny v těsné blízkosti. Teplo krve proudící v tepnách od srdce je tak snadno předáno žilám. Chladnou krev, která byla v kontaktu s prochlazenou zemí, zahřívá teplá, okysličená krev ze zbytku těla. Psi tak **používají systém podobný ústřednímu topení**, který krev ochlazenou po dotyku se zemí ohřívá už na konci nohou, takže zbytek těla se nezchladuje. Jinými slovy psi mají v nohou výměnný tepelný systém.

Podobný tepelný mechanismus používají také jiná zvířata, například delfíni.

30 000 let stará rostlina

Věčně zmrzlá půda Sibíře v sobě skrývá bohatství, které může sloužit ke „znovuzrození“ tisíců vyhynulých druhů rostlin a zvířat. Přesvědčili se o tom biologové z Ruské akademie věd v Puškinu nedaleko Moskvy. **Podařilo se jim vypěstovat rostlinu ze zárodků květenství starých třicet tisíc let.** Ta je tak nejstarší, jakou se kdy podařilo „oživit“. Před časem narazili Rusové v permafrostu na podzemní zásobárny pytlonošů, hlodavců podobných syslům, kteří si na vrcholu poslední doby ledové natahali do svých děr krmení. Je toto cesta k oživení mamuta? Nejdál v této metodě dospěl podle všeho smíšený španělsko-americký tým, který před několika lety naklonoval dnes již vyhynulého pyrenejského kozorožce. Použil k tomu tkáň odebranou z těla samice, podle všeho poslední svého druhu, uhynulé v Pyreneích v roce 2000. Naklonované mládě žilo ovšem jen asi sedm minut.

Přidejte do kroku

Pomalá chůze může být příznakem demence. Běžnou součástí lékařských ordinací by se v blízké budoucnosti mohly stát přístroje na měření rychlosti. Pomalá chůze v mladém a středním věku by totiž podle studie výzkumníků z Bostonského zdravotního centra mohla **svědčit o zvýšené hrozbě stařecké demence a vzniku dalších nemocí, mimo jiné mozkové příhody.** Souvislost mezi rizikem demence a rychlostí přesunování pěšmo vědci objevili, když u celkem 2410 pacientů ve věku okolo 62 let porovnávali snímky mozku, rychlost chůze a sílu stisku ruky. Dbejte na vyváženou a zdravou stravu, nekuřte, udržujte si přiměřenou váhu, pravidelně cvičte a nechávejte si pravidelně měřit tlak a hladinu cholesterolu.

rukodělky

Pimpa, oddíl Tlapky

Pomůcky: nůžky, tavná silikonová pistole, pravítko.

1. Rozhodněte, zda aranž chcete pokládat nebo zavěšovat, tím si určíte, které části a jak nazdobit.
2. Následuje samotné zdobení, doporučujeme začít omotáváním a většími kusy zdobení.
3. Omotávejte, navlékejte, vystřihujte, lepte a zavěšujte, navazujte uzlíky, mašličky, nechávejte předměty viset dolů.
4. Kreativitě se meze nekladou, jen si dejte pozor, ať není dílo přepřácané.

